

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXVI. évfolyam 3. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2019. március

A tartalomból:

2. Bendegúz anyanyelvi verseny a Szent Gellért Iskolában

3. Dankó Béla nőnapj köszöntője

5. In Memoriam: Gyebnár Jánosné

10. Endródiek Baráti Köre felhívása

Március 15. országos, megyei és helyi szinten

1848. március 15-én robbant ki Pesten a radikális ifjúság által vezetett forradalom. A Párizsból induló forradalmi hullám két nap alatt jutott el Bécsből Pestre. A pesti megmozdulás fő szervezői fiatal értelmiségiek voltak (többek között Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Jókai Mór). A március 15-i események fontos helyszíne volt a Pilvax kávéház, az Egyetem tér és a Landerer Lajos nyomda. Itt nyomtattatták ki a követeléseiket összegző Tizenkét pontot, továbbá Petőfi forradalmi hangvételű versét, a Nemzeti dalt. A Nemzeti Múzeum kertjébe gyűlést hirdettek délután 3 órára, ahol a közhiedelemmel ellentétben Petőfi nem szavalt el versét a Nemzeti Múzeum lépcsőjén. A Múzeumkertből a tömeg a Városházára, majd Budára onnan a Helytartótanácsához vonult, fő céljuk az volt, hogy kiszabadítsák a börtönből Táncsics Mihályt. A Nemzeti Színházban este Katona József darabjával, a Bánk bán díszelőadásával ünnepelték a forradalom győzelmét. Pesten nem próbálták fegyveres erővel felosztatni a tüntetéseket, a forradalom vérontás nélkül zajlott. V. Ferdinánd és a bécsi udvar a pesti eseményeket követően nem merete visszautasítani a pozsonyi országgyűlés

által megszavazott feliratot. Ennek hatására kinevezte gróf Batthyány Lajost miniszterelnöknek, aki március 23-án megalakította az első felelős kormányt. A pesti forradalomnak is köszönhető az áprilisi törvények megszületése (április 11.), amelyek eltörölték az elavult, rendiségben alapuló politikai rendszert és lehetőséget biztosítottak a polgári fejlődésre egy majdnem teljesen önálló Magyarország számára.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

Nyertes kirándulás

Harmadikosaink a Kerekasztal Színház által meghirdetett nyertes pályázat keretében Budapestre kirándultak. A Kerekasztal Színház Magyarország első színházi nevelési társulata. Módszere egyedülálló a színházzal és drámapedagógiával foglalkozók között. Küldetésük, hogy gyerekeknek és fiataloknak lehetőséget biztosítsanak a társadalom legidősebb kérdéseinek felfedezésére és megértésére a színház nyelvén keresztül. Az előadásnak a Marczibányi Téri Művelődési Központ adott otthont, ahol nagy szeretettel várták gyermekeinket. A délután folyamán látogatást tettek a Petőfi Irodalmi Múzeumba, ahol Óriásbáb kiállításon vettek részt.

Bendegúz anyanyelvi verseny

Iskolánkban február 15-én rendeztük meg, a Bendegúz Nyelvsz Anyanyelvi Verseny első fordulóját. Tehetséggondozásunk részeként, iskolánk anyanyelvet tanító pedagógusai 21 tanulót készítettek fel erre a tudáspróbara, ami már önmagában is nagyon szép eredmény. Izgalmas, érdekes, gondolkodtató feladatok vártak a gyerekekre. Érdekesítően várjuk a megyei fordulóba továbbjutó tanulók névsorát.

Békés megye kincsei

A Békés Megyei Önkormányzat a Békés megyei értékek, illetve hungarikumok témakörében vetélkedőt szervezett, amelynek Gyomaendrődi Járási fordulóján iskolánk három csapattal vett részt. A versenyzőknek az elméleti tudásuk mellett a kreativitásukra is szükségük volt. A vidám, jó hangulatú megmérettetésen az 5. osztályosok csapata (Gubucz Panna, Kertész Sára, Németh Bence, Vatai Zalán) végül 2. helyezést ért el.

Itt a farsang, áll a bál...

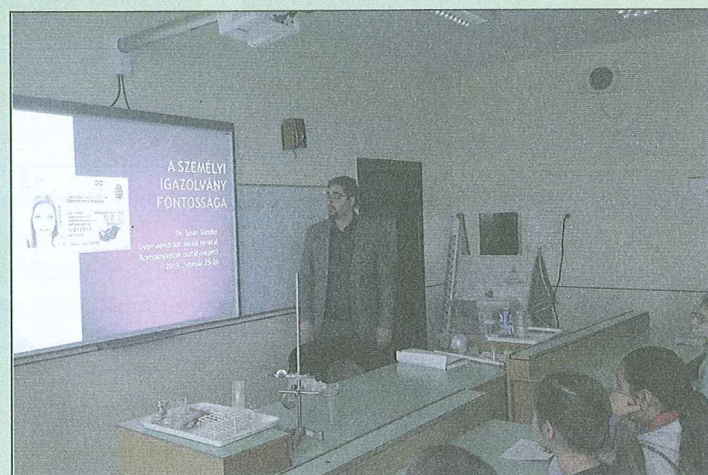
Hagyományaikhoz híven idén is megtartottuk farsangi mulatóságunkat. 2019. február 22-én, pénteken már korán reggel ötödi-

keseink és hatodikosaink közül néhányan az iskola ebédlőjében serénykedtek, hot dogot készítettek. Ebéd után elkezdődhetett a nagyon várt jelmezes felvonulás. Sok ötletes, időnként mókás ruhába bújt gyermeket láthattunk, amit csoportos zenés-táncos bemutató követett. Itt minden osztály képviseltette magát. A tombolahúzáson sok nyeremény talált gazdára, közöttük finomabbnál finomabb torták. A napot estig tartó diszko zárta.

Rendhagyó osztályfőnöki óra

2019. február 25-én iskolai tanóra keretei között tartott előadást - az ötödikes-hatodikos évfolyamnak - Dr. Smíri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezető helyettese. Téma a személyi igazolvány, annak igénylése, használata. Ezt követően Sebestyenné Dr. Kruchió Ilona fogyasztóvédelmi szakember hívta fel a figyelmet az internetes vásárlás előnyeire és hátrányaira. Hasznos információk hangzottak el mindkét előadásán.

A február 28-i, soron következő testületi ülésen döntöttünk a városunkban már működő térfigyelő kamerarendszer bővítéséről. A 2017. szeptember 1. óta üzemszerűen működő rendszerrel kapcsolatban nagyon sok tapasztalatra tettünk szert. Megállapítható, hogy összességében beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A felvételeket a közterület felügyelet kevesebbszer, míg a rendőrség nagyobb számban vette igénybe. Az utóbbi szervezet havonta 3-4 alkalommal nyújt be adatigénylést, melyeket sikeresen alkalmaz a bűnüldözésben. Negatív tapasztalatok műszaki jelleggel bírnak, amelyek javíthatóak. Mindenképpen igény mutatkozik úgy a bővítésre, mint a már meglévő kamerarendszer műszaki felújítására. Ezeket figyelembe véve, a 2019-es költségvetés 2 000 000Ft-ot irányoz elő a térfigyelő kamerarendszer bővítésére és felújítására. Minimum hat kamera kerülhet felszerelésre a város területén, továbbá kiépítésre kerülhet új mikrohullámú adatátviteli út is. A Szarvasi Rendőrkapitányság véleményét előzetesen kikérte az önkormányzat,ők négy új helyszínrre tettek javaslatot. A Képviselő-testület megvitatta és elfogadta a kamerarendszer bővítéséről készült előterjesztést első fordulóban.

Olvashatta és megismerhette a Képviselő-testület a Határ Győző Városi Könyvtár szakmai beszámolóját a 2018. évre vonatkozóan, illetve megismerhette a 2019-es évre szóló munkatervét. A városi könyvtárak vezetőit felkérte az EMMI egy kidolgozás alatt álló szakmai beszámoló és munkaterv elkészítésére, amelyhez fenntartói jóváhagyás is kötelező volt. Így kétféle anyagból ismerhette meg a testület az intézmény sokrétű és magas színvonalú munkáját. Ebben az előterjesztésben volt olvasható a Gyomaendrődi Hírmondó példányszámának csökkentéséről szóló javaslat is, amely a terjesztő kérésére került a Képviselő-testület elé.

Beszámolót készített a Szent Antal Népház igazgatója Dr. Szonda István, valamint Weigertné Gubucz Edit, a Kállai Ferenc Művelődési Ház megbízott vezetője is. A bizottságok és a Képviselő-testület megismerte és elfogadta az intézmények által benyújtott beszámolókat és a jövő évre vonatkozó munkaterveket. Mindegyik beszámolóból megtudhattuk, hogy a többféle funkció ellátásához és több telephelyen végzett feladatok teljesítéséhez nagyfokú rugalmasság, szakértelem és összehangolt munka szükséges. A feladatok megvalósításánál sokat segítenek a közmunkaprogramban dolgozók is. Ők különösen a takarítási feladatokat látják el az intézményekben.

Döntött a Képviselő-testület a Körös-szögi Kistérség Többszintű Társulása által megvalósított KEOP 1.1.1/2F és KEOP 1.1.1/c13 pályázatok során beszerzett eszközök, felépítmények, gépek, berendezések bérbe adásáról. A hulladékgazdálkodási szektor átrendeződése miatt a Gyomaközség Kommunális Közszolgáltató Nonprofit Kft. által végzett tevékenységet átvette a TAPPE Kft., aki az eszközök üzemeltetését is végzi. Mivel ezek az eszközök a Társulás tulajdonát képezik, ezért a bérleti szerződés megkötése is közte és a Darech Bázis Zrt. -mint fővállalkozó- között köttetik, de a tagönkormányzatoknak véleményezni kell a megállapodásokat. A Városfenntartó, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági szakbizottság módosító javaslattal élt, amely szerint a polgármester kezdeményezze az egyik, csúszókormányzású erőgép szerződésből való kiemelését, mivel annak bérletét vállalja a Gyomaszolg Kft. is. A Képviselő-testület ebben a formában szavazta meg az előterjesztést.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata elfogadta a 2019. évre tervezett költségvetést, amelyben 11.265.000 Ft-ot irányzott elő a Gyomaendrődi Önkormányzati Tűzoltóság támogatására. A tűzoltóság február 15-én nyújtotta be támogatási igényét. Ez az összeg a tényleges működési költség és a várható állami támogatás közötti különbséget tartalmazza.

Gyomaendrőd Önkormányzata döntött arról is, hogy a Hősök út 63. szám alatti ingatlant nyílt árverésen értékesíti. Jelenleg az épület funkció hiányában üresen áll és felújításra szorul. A falakon több helyen tapasztalható felvizesedés, falrepedés, elavultak a nyílászárók. A külső homlokzat burkolata helyenként hiányos. Az ingatlanról készült értébecslés szerint a kikiáltási ár 14,5 millió forint.

Lehoczkiné Timár Irén
alpolgármester

Dankó Béla nőnap i köszöntője

Kedves Ünnepeitek, Kedves Hölgyek!

A tavasz mint a szépség és újjászületés ünnepe évről évre felderít és egyben el is gondolkztat bennünket. Nem csoda, hiszen a teremtéstől elindulva az emberi kultúra, az emberi kiteljesedés mindig a szebb, a jobb elérésének vágyáról szól. Közösségi lényként mindez embertársak nélkül elképzelhetetlen. Sokféle közösség született és dőlt már romjaiba az évezredek alatt, de egyedül csak a férfi és nő közössége áll örök mércéként, örök értéként, dacolva a múlt idővel. Számunkra, férfiak számára tehát a társat éppúgy, mint a szépséget csakis Önök, hölgyek testesíthetik meg. A fogalomnak: ember, csak mindkét nem teljességében adhatunk valódi értelmet, hiszen Önök nélkül létünk, munkánk, küzdelmeink nemcsak céltalanok, de értelmetlenek is lennének.

„A nő a természetnek egyetlen lény, aki érzésünket érzéssel viszonzza, és akit boldoggá tesz az a boldogság, amellyel bennünket megajándékoz”- emlékeztet bennünket Denis Diderot enciklopédista, a felvilágosodás egyik vezéralakja. Magam is úgy vélem, hogy nőnek lenni minden bizonnyal az egyik legtitokzatosabb, mégis legszebb formája az életnek. A szeretet és az új élet lehetőségének őrzése minden hölgyet egyedi, nélkülözhetetlen és megismételhetetlen csodává tesz egy kitüntetett férfi, majd egy család, végül egy egész közösség számára is. Csodává, amely mind a hétköznapi rohanásában, mind az ünnepek meghittségében meleget, biztonságot és erőt hoz életünkbe. A szép és a jó csakis Önök által lehet hát tartós része életünknek, melyért soha nem múló hálával mondok ezúton is köszönetet. Az ezer és ezer jókívánság mellett szeretném hát, ha éreznék csodálatunkat és hálánkat!

Szeretettel köszöntöm mindannyiukat!

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

Március 15. országos, megyei és helyi szinten

(folytatás a címlapról)

Az 1848. március 15-i forradalom helyi megemlékezéseinél, ünnepségein kevés szó esik arról, hogy települési szinten mikor és miként jelentek meg a forradalom eszményei. Ennek tükrében fontosnak tartom, hogy néhány szó essen arról, hogy Gyoma és Endrőd településeken, milyen események zajlottak 1848 márciusának idusán, továbbá milyen események követték a forradalom hírének a megérkezése.

A pesti forradalom első hírének a vásárlásból hazatérők és a márciusi ifjak vitték szét az országban. (1848. március 15-én vásárt is tartottak Pesten, ami hozzájárult a tüntetés sikeréhez.) Békés megyében Szarvas települése szerzett leghamarabb tudomást a forradalomról, mert a március 17-ről 18-ára virradó éjjel a Pest-Arad közti postakocsi utasai és a kocsi személyzete szállította a forradalom hírének és a Tizenkét pont példányait. Ezen fontos hír a megye székhelyére március 20-án érkezett. A március 15-én kihirdetett jobbágyosság eltörlése nagy örömet okozott szerte Békés megyében. A lelkesedés a közrendre is nagy hatással volt, melynek gyors elmúlásával zavargások és lázongások törtek ki a megye településein. A pesti eseményekről Gyoma település március 24-én kapott információt a templom köré összehívott lakosság. Pontosabb képet a helyi eseményekről Dávidházy Bekes Sámuel református lelkész feljegyzései alapján kapunk: „1848-ik év Mártius 26. napján tartatott tanítás Luk. 8: 13. az alkotmányos szabadság ünnepélyes el- s befogadásakor. Előtte két nappal a templom mellett felolvastatván az ezt először üdvözölt Budapest es Békés megye iratai.”

Március 22-re a Békés megyei alispán népgyűlést hirdetett, melyen a megye községeinek küldöttei voltak jelen, ahol az alispán ismertette a pesti forradalom eseményeit a küldöttekkel, majd felolvasta a miniszterelnöknek a csend és rend fenntartására vonatkozó rendeletét. Végül javaslatot tett „Közbátorsági Bizottmány” alakítására, azzal a céllal, hogy biztosítsa a rendet a nemzetőrség felállításáig (kora nyári események). Az újjászervezés szükséges volt, ugyanis a régi közigazgatás és igazságszolgáltatás az új idők (forradalmi) követelményeinek már nem feleltek meg. A megye március 27-én határozott a városi és községi vezetőségek újjáalakításáról. Gyoma és Endrőd településeken április első napjaiban alakult meg a községi bizottmány, melynek legsürgősebb feladata közé tartozott a bíraskodó esküdtszék megalakítása. A gyomai bizottmány első elnöke Lakatos Károly, aki egyben a megyei bizottmány esküdtje is, majd később szarvasi főszolgabíró. A bizottmány tagjai: alelnök, Csáth János; bíró, Csapó János. Valamennyiükről elmondható, hogy jómódú gazdák, nem egynek családjából került már ki községi tisztségviselő. Az endrődi bizottmány tagjai: Salacz Imre, Csenger Gáspár, Nagy Ambrus és Uhrin István. Az elnök tagja volt a megyei központi bizottmánynak, és ott szavazati joggal bírt. Feladatuk volt a község belső ügyeinek ideiglenes intézése, valamint hatáskörükbe tartozott minden olyan ügy, melyben eddig a tanács vagy a közgyűlés intézkedett.

1848 április 8-án hatalmas tűz kerekedett a településen és ennek következtében a gyomai református templom és mellette 23 ház égett le, vált a földdel egyenlővé. „1848. Ápril 8-án du. 1 órakor nagy szélben tűz tamadván, megégtek az oskola, a fiuké, káplán ház, meg egy praeceptor lak, templom, torony, városház, a Kruchió István csináltatta harang elolvadt, a l. nagyobb leesvén

meghasadt, a l. régebbi és a l. kisebb épségben maradt, bár leesett is.” A tűzkár méretét és jelentőségét jól mutatja, hogy a helyreállításához a község és az egyház költségein kívül 19 más helység és 17 gyomai magán adakozó segítségére is szükség volt. Gyoma község vezetőinek első feladatai közé tartozott, hogy a tűz által okozott károk minél előbb helyreállításra kerüljenek. Ennek értelmében április 11-én egy határozatot adnak ki, ami a tüzesetek megelőzését szolgálja. „Doboltassék ki, hogy udvarán minden ember dézsában vagy hordóban kapitán vizet tartson, sem az úton sem az udvaron senki ne pipázzék... a kémények tisztán tartassanak, a rossz kémények pedig az illető elöljáróság által lerontassanak.” A község háza náddal történő befedésére szükséges anyagot a szomszédos községektől kérték.

A Békés megyei alispán április végén kapta meg a belügyminiszter rendeletét az 1848-as törvények végrehajtására, így május 3-án, Gyulán közgyűlést hívott össze, ahol kihirdetésre kerültek az újtörvények és utasította a községeket, hogy válasszák meg a végleges elöljáróságokat. Az újonnan megválasztott községek vezetőinek neveiről sajnálatos módon nem maradtak fenn írásos anyagok. A község ismert vezetőiről elmondható, hogy a szabadságharc legnehezebb szakaszában is közszolgálatban voltak. Feladataik közé tartozott az önkéntesek, honvédek toborzása, adományok gyűjtése, az átvonuló katonaság ellátása, a belrend fenntartása, amelynek elvégzése nagy körültekintést, koordinációt és megértést igényelt.

Március 15-ét joggal tartjuk legnagyobb nemzeti ünnepünknek, mely nap minden korban a magyar szabadság szimbóluma maradt, melyről elmondható, hogy a Békés megyei, ezen belül is Gyoma és Endrőd hazafias lakosságát is megmozgatta.

Dávid Benjámin

Felhasznált irodalom:

<https://mult-kor.hu/mi-tortent-1848-marcius-15-en-20160315> (letöltés dátuma: 2019. február 28. 20:30)

ÁGOSTON SÁNDOR (2005): *A hazáért és a szabadságért – előre! Gyomaiak és endrődiek a dicsőséges 1848-49-es szabadságharcban*. Gyomaendrőd, Kner Nyomda. 7-13.

HUNYA SÁNDOR (1934): *Endrőd története a gyulai uradalomban*. Kolozsvári-szegedi értekezések a magyar művelődéstörténelem köréből 25., Szeged. 45-47.

HUNYA SÁNDOR: *Adatok az 1848-49-es forradalom és szabadságharc endrődi történetéhez* (gépirat) http://hgyvk.hu/images/stories/digitalizalt_dokumentumok/1848_49_emlekezete_gyoman_es_endrodon/endrod/digdok_1848_1849_endrod_19.pdf (letöltés dátuma: 2019. február 28. 19:10)

JÁROLI JÓZSEF (1977): *A polgári forradalom és a szabadságharc időszaka, 1848-1849*. In: Szabó Ferenc (szerk.): *Gyomai Tanulmányok*. Gyoma, Gyoma Nagyközség Tanácsa. 87-99.

JÁROLI JÓZSEF (1998): *Olvasókönyv az 1848-49-es forradalom és szabadságharc Békés megyei történetéhez*. Gyula, Békés Megyei Levéltár. 23-31.

KARÁCSONYI JÁNOS (1896): *Békésvármegye története I.-II. kötet*. Gyula, Dobay János könyvnyomdája.

OLÁH GYÖRGY (1886): *Békésvármegye 1848-1849 I.-II. kötet*. Gyula, Dobay János könyvnyomdája.

TARJÁN M. TAMÁS: *Kitör a pesti forradalom*. http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1848_marcius_15_kitor_a_pesti_forradalom/ (letöltés dátuma: 2019. február 28. 20:53)

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső ál munk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Gyebnár Jánosné Tímár Ilona 1931-2019

„Aki bennem hisz, ha meghalt is, élni fog.” (Jn 11,25)

Vannak emberek, akik azzal lettek naggyá, hogy semmi nagy dolgot nem műveltek, csak a kis dolgokat tudták nagyszerűen véghez vinni.

Ilyen volt Lisieux-i Kis Szent Teréz (1873-1897)

francia karmelita apáca.

Teréz 1894 végén lelki számvetést tartott hatéves szerzetesi életéről. Összehasonlította magát nagy, híres szentekkel, s megállapította: „köztük és köztem ugyanaz a különbség, mint az égbevesző hegycsúcs és a hitvány homokszem között.” Nem adta fel, határozottan tudta, hogy kicsisége ellenére is szent lehet. A Szentírásban a következő mondatot találta: „Ha valaki egészen kicsi, jöjjön hozzám!” (Péld 9,4) Izajás prófétánál pedig a következő részre lelt: „Mint ahogy az anya ringatja gyermekét, úgy vigasztallak meg én téged, keblemen hordozlak majd és a térdemen ringatlak téged” (Iz 66,13). Ez a két részlet irányt mutatott Teréznek.

Ettől kezdve nem akart naggyá válni, hanem minden időben, minden helyen, minden körülmények közt igyekezett azt tenni, amire képes, amit Isten vár tőle. Ez a kis út mindenki számára azt jelenti, hogy saját adottságait, körülményeit felhasználva kell az életszentségre eljutni. Ez az út mindenkinek a saját útja. „Ez az út a kicsi gyermek ráhagyatkozása, aki félelem nélkül alszik el Atyjának karjaiban.”

Ilona testvérünk is hasonló volt. Nem nevelt Nobel-díjas tudósokat, nem jelentek meg könyvei. Nem jelentek meg róla újságcikkek és lexikonokban sem találni ilyen szócikket. Valószínűleg utcát sem fognak száz év múlva elnevezni róla. Nem hajtott végre nagy dolgokat. Vagy mégis?

Egyszerű, de nagyszerű élete 1931. augusztus 10-én kezdődött Endrődön, egy olyan éjszakán, amikor a vihar és a jégese minden termést elvitt.

Hárman voltak testvérek, ő volt a legidősebb. Szülei Varsányháton gazdálkodtak.

Endrődön járt óvodába és iskolába.

Az ötvenes években a családját kulákoknak nyilvánították, ezért nem kapott munkát. Nagyobbik lánytestvérével Herceghalomban vállaltak munkát, az ottani Állami Kísérleti Gazdaságban. Kedvese, Gyebnár János ekkor utána ment, mert neki sem akadt a szakmájában munka sem az endrődi, sem a gyomai vendéglátásban. Csak 1955-ben hívták vissza Gyomára dolgozni, ekkor Ilona is követte őt.

1955-ben egy életre örök hűséget esküdtek.

1956-ban megszületett egyetlen leányuk.

Ilona 1966-ig nem kapott munkát a múltja miatt. 1966-ban férje megbetegedett, és hogy a család ne maradjon kenyér nélkül, Sárhegyi András elintézte, hogy munkához juthasson. Ekkortól az Endrődi Cipész KTSZ-ben dolgozott, nyugdíjas koráig. Ezután a férje mellett dolgozott a vendéglátásban.

Gyebnár János

1983-ben született fiú unokájuk megszínesítette az életüket.

2003-ban rövid betegség után meghalt a férje. Ezután egyedül élt. Egyetlen leánya gyakran látogatta, mindenben segítette, de meg kellett szoknia az egyedüli életet.

Ahogy fiatal korában, úgy idősebb korában is hite élte. Az imádság, a szentmise volt életének erőforrása. Hite adott neki erőt a fiatalkori megpróbáltatásokban és időskori szenvedésekben. Hitének is köszönhető, hogy az élet sok megpróbáltatása ellenére is sok örömben volt része. Idősebb korában sem volt magányos, mert a templomban közösségre talált, lelkét Isten szeretete töltötte be.

Leánya 2016-ban észlelte a betegségét. Győzködte, hogy orvoshoz kell mennie. Tiltakozott. Leánya hívni akarta az orvost... csorogtak a könnyei... ő győzött.

Ezután leánya segítette a háttérből.

2017 októberében erejét veszítette és ellátásra szorult haláláig. Nem vallotta magát sohasem betegnek, csak elment az ereje. Gondolkodása utolsó pillanatáig helyén volt. Az irányítást, azt mindig a kezében tartotta.

Köszönet Czank Gábor plébános úrnak, aki betegségében gyakran látogatta, lelki támasza volt.

Köszönet mindenkinek, akik segítettek: orvosoknak, aszisztenseknek, gyógyszerészeknek, akik leányát tanácsokkal látták el. Köszönet azoknak, akik jó szóval biztatták, vigasztalták.

Leánya így vall e nehéz időkről:

„Hiszek abban, hogy anyám életét meghosszabbították a segítségül hívott szentek. Amikor a betegség súlyosbodott, körbe jártam az endrődi templomban és egyenként minden szentet megkértem, járjanak közben Istennél anyámért. Majd kimentem a temetőbe és minden rokon és ismerős sírjánál imát mondtam, és kértem, mozgósítsanak minden égi erőt, hogy anyám fájdalom nélkül éljen és minél tovább velem maradjon.

Imám meghallgatásra talált, hiszen másfél évig ép gondolkodással, lassan fogyó erővel hárman egy családot alkottunk.

Utolsó óráiban csendben a kezét fogtam és imádkoztam. Békésen elaludt.”

Amilyen szerényen és csendben, de belső lelki gazdagsággal élt, úgy ment el. Csendben, egyszerűen... de szívében Isten szeretetével, így lélekben gazdagon...

Katolikus oldal

Nagyböjti gondolatok

Március 5-el, népi nevén Húshagyó Keddvel véget ér a farsang, és Hamvazószerdán, március 6-án megkezdődik a negyven napos nagybőjt, a bűnbánat ideje, mellyel a kereszténység legnagyobb ünnepére, Krisztus feltámadására készülünk.

A mai emberek jó része nem tud mit kezdeni a böjt, böjtölés tényével, más része elavult, megszüntetett régi szokásnak tudja, -ezért most, amikor e szent időt kezdjük Egyházunkban, szükséges néhány szót beszélünk róla.

A nagyböjt a II. Vatikáni Zsinat előtt (1965 előtt) teljes böjtöt jelentett: hamvazószerdától Húsvétig húseledelt, illetve semmi zsírosat nem fogyasztottak. Régi öregjeink húshagyó kedden délután hamuval, homokkal kisikálták az edényeket, nehogy véletlenül is egy csöppnyi zsír maradjon rajtuk. A gazdagabb családoknak voltak „böjti edényeik”, melyekkel csak böjtidőben, olajjal, húsmentes ételeket készítettek. (Moldvai csángó magyarjaink mindezt máig így gyakorolják!)

A II. Vatikáni Zsinat után az Egyház enyhítette a böjti fegyelmet, amely ma így alakul: 14-től 60 éves korig kötelező a böjti fegyelmet megtartani a megkeresztelt katolikus kereszténynek. Hamvazószerda és Nagypéntek szigorú böjti nap: teljes hústilalom mellett csak háromszori étkezés engedélyezett, egyszeri jóllakással. A nagyböjt többi péntekjén hústilalom van. Sokak összeráncolják homlokukat a böjti fegyelem templomi kihirdetések, -túl keménynek vagy túlzónak tartják. Ha azonban Egyházunk gyermekei közé számítjuk magunkat, akkor el kell fogadnunk azt, amit az Anyaszentegyház második parancsolatba foglal: „A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!” Tehát aki megszegi a böjti fegyelmet, áthágja az egyház parancsát, tehát bűnt követ el. Lehet ezt latolgatni, de ha a régi, 1965 előtti böjti fegyelmet nézzük, akkor azt láthatjuk, hogy nagyban lazult ez a parancsolat, megtartása igazán csak a jó elhatározás dolga.

Mindezek fényében feltehetjük a kérdést: mégis, **mi szükség van a böjtre?** Többféle választ kaphatunk. Mondhatjuk azt is, hogy Jézus nemcsak a lelkünkre, hanem a testi épségünkre, egészségünkre is odafigyel. Ma sok szakember javasolja a télvégi, tavaszi salaktalanító, zsírtalanító kúrát, amellyel a téli egyoldalú táplálkozástól ellanyhult, „tavaszi fáradtságot” szenvedő szervezetünket próbálhatjuk fölrázni. Éppen ezért, új jelenség, hogy hívők és nemhívők egyaránt vállalják a „rég” böjtöt, azaz a negyven napos teljes hús és zsírmentességet. Így is tekinthetjük a böjtöt.

De természetesen a böjt lelki oldala az, amit nekünk, keresztényeknek tekintenünk kell. A böjt mindig áldozatot, lemondást jelen. Áldozatot, amit Istenért vállalom. Lemondást, amit azért gya-

korlok, hogy megmutassam Istennek: nemcsak kérni tudok tőle, hanem időnként én is nyújtok valamit. Éppen ezért a böjtnek igazi lemondásnak kell lennie. Egy vegetáriánus vagy húsundorban szenvedő ember olyasmivel böjtöljön, ami számára kedves, hisz neki a hústilalom nyilván nem probléma. Böjtölhetünk édességről, dohányzásról, kávézásról, káros szenvedélyeinkről való lemondással, önmegtartóztatással. Tehát a böjt nem csupán hústilalmat jelent, hanem valami olyasmiről való lemondást, ami kedves, vagy mihez szinte már bűnös módon ragaszkodom.

Ugyanakkor a böjt a bűnbánat ideje is. Ezért kéri az Egyház, hogy a nagyböjt során a hangos mulatságokon, megkésett farsangi bálokon keresztény ember ne vegyen részt. Illetlen dolog azokon a napokon mulatozni, amikor az Egyház Jézus Krisztus értünk vállalt kínszenvedéséről emlékezik meg.

A nagyböjt egyik legfontosabb része a húsvétra való szentgyónásunk elvégzése, mint a bűnbánat legtökéletesebb, Jézustól elrendelt szentségi formája. Igyekezzünk a böjt során a szentgyónást elvégezni, különösen, ha már évek, évtizedek kimaradtak gyónás nélkül.

Mindezek fényében bűnbánó, imádságos lelkülettel kezdjük meg az idei nagyböjtöt. Imádságaink, böjti önmegtágadásunk szolgáljon lelkünk megújulására és arra, hogy ez a negyven nap méltó módon készítsen föl bennünket a Húsvét szép ünnepére!

Czank Gábor
plébános

Az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány

Köszönétét fejezi ki az adójuk 1%-át felajánlóknak.

Kérjük továbbra is segítsék adójuk 1%-ának felajánlásával Alapítványunk céljait, az endrődi egyházi temetők karbantartását és a templomunk felújítását.

Adószámunk:18380761-1-04

Számlaszámunk:53200015-10003231

Egyházközségi hirdetés

Az **egyházi temetők** karbantartására támogatást fogadunk el az endrődi Szent Imre Plébánián vagy az Endrődi Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlaszámára.

Számlaszám: 53200015-10003231

Miserend:

Jézus Szíve Templom /Gyoma/

Vasárnap és ünnepnapokon: 8.30

Szent Imre Templom /Endrőd/

Vasárnap és ünnepnapokon: 10.00 órákor

Szombat: 17:00 órákor

Hétköznapokon: 7.30 (csütörtök kivételével)

Az esti misék kezdete október 1. és március 31 között 17 óra!

Szent László Király Plébánia /Hunya/

Vasárnap: 11.30

Hétfő-Péntek: 16.00

Az esti misék kezdete október 1. és március 31 között 16 óra!

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefón: 66/581-320

Folyamatos a közfoglalkoztatottak képzése

A Gyomaendrődi Járási Hivatal januárban 25 közfoglalkoztatott képzését indította el. Csökkent tavaly a járás területén a közfoglalkoztatottak száma, és javult a térségben a foglalkoztatottság.

A gyomaendrődi és dévaványai helyszíneken már elindult és tervezett 6 képzésben összesen mintegy 80 közfoglalkoztatott vesz részt. Idén – a munkáltatói igényeket is figyelembe véve – rongyszőnyegkészítő, sajtukészítő, betonozó segéd, kiskerti növénytermesztő képesítést szerezhetnek a jelenleg közfoglalkoztatásban dolgozók. A tanfolyam sikeres elvégzése nagyban javítja elhelyezkedési esélyeiket a versenyszférában. Tavaly a járás területén 282 személy került ki a közfoglalkoztatásból, több mint 50 százalékuk az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedett el. A Gyomaendrődi Járási Hivatal a települések önkormányzataival közösen tervezi és szervezi a közfoglalkoztatottak képzését.

A GINOP 6.1.1. program keretében idén a munkaviszonyban állók képzésére is lehetőség nyílik. Így a hivatal, építő- és anyagmozgató gép kezelője (emelőgép kezelő: híddaru, futódaru) OKJ-s képzés indítását is tervezi.

Még az első negyedévben a „Belépés a digitalizált munka világába” elnevezésű tanfolyamot is szeretnék elindítani a közfoglalkoztatottak számára. A képzéseket térítésmentesen vehetik igénybe a közfoglalkoztatottak, ám a felvételi és egészségügyi követelményeknek ezekben az esetekben is meg kell felelniük.

Folyamatos a közfoglalkoztatottak képzése

Az ügyfélkapu nyújtotta lehetőségekről tájékoztatták a diákokat

Dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezető-helyettese és a járási hivatal Kormányablak Osztályának vezetője a közelmúltban a gyomaendrődi Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakközépiskolában tartott előadást az alma mater diákjainak az ügyfélkapu nyújtotta lehetőségekről.

Előadásában elmondta, hogy elsősorban személyesen, a kormányablakokban és a NAV ügyfélszolgálatain van lehetőség ügyfélkapu nyitására, de ez megoldható az új típusú, elektronikus tároló elemmel rendelkező személyazonosító igazolvány segítségével személyes megjelenés nélkül, interneten keresztül is.

Azt is kiemelte, hogy érvényes személyazonosító okmány mellett működő e-mail címre is szükség van az ügyfélkapu létrehozásához, és hangsúlyozta, hogy az ügyfélkapu teljesen ingyenes. Az ügyfélkapu felhasználási lehetőségei kapcsán a <https://szuf.magyarorszag.hu> honlapot mutatta be részletesen. A fent ne-

vezett felületen – aktív ügyfélkapu birtokában – az ügyfelek akár az okostelefonuk segítségével foglalhatnak időpontot kormányablakokba, lekérdezhetik járművekről egyes adatokat, kezdeményezhetik az első sikeres nyelvvizsgájuk díjához nyújtott támogatás iránti eljárást, felvételre jelentkezhetnek, teljesíthetik személyijövedelemadó-bevallásukat, ellenőrizhetik a TAJ-nyilvántartással kapcsolatban a biztosított jogviszonyukat, lekérdezhetik tulajdoni lap másolatot, igényelhetnek erkölcsi bizonyítványt, de benyújthatnak anyakönyvi kivonat iránti kérelmet és még számos más ügytípust is intézhetnek.

Az ügyfélkapu nyújtotta lehetőségekről tájékoztattak

Ismét Nyílt Nap a hivatalban

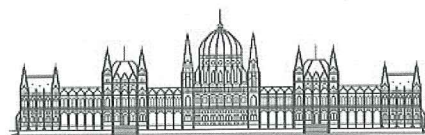
A Gyomaendrődi Járási Hivatal a négy éves hagyományt folytatva az idei évben – 2019. február 22-én – is Járási Nyílt Nap keretében tájékoztatta az érettségiző, végzős diákokat a hivatal munkájáról. Ezzel a felnőtté váló diákok önálló ügyintézését kívánja segíteni a közigazgatás területén.

Dr. Pacsika György hivatalvezető úr köszöntő gondolatait követően a diákok a járás egyes szakterületein (foglalkoztatási feladatok, kormányablak feladatok, földhivatali feladatellátás, hatósági, gyámügyi és igazságügyi feladatok, élelmiszerláncbiztonsági feladatok) az osztályvezetők tájékoztatásával ismerkedhettek meg az ügyintézés lehetőségeivel.

Járási Nyílt Nap

Dankó Béla országgyűlési képviselő sajtóközleménye

Hétpontos családvédelmi akciótervvel támogatják a családokat

Téma: Az agráriumot érintő törvényjavaslat kerül hamarosan a parlament elé
2019.02.11.

Az osztatlan közös tulajdon rendezése és az öntözhető területek növelése a cél

Hamarosan a parlament elé kerülhet a **több mint 4 millió embert, s több mint 2,5 millió hektár földet érintő osztatlan közös tulajdonú birtokok** helyzete. A törvényjavaslat szerint nem lesz kötelező az osztatlan tulajdon kivezetése, csak kérelemre. Az eljárásokat a mostani **több mint 2,5 év helyett egy évre tervezik rövidíteni, és kiterjesztik majd az erdőbirtokok rendezésére is.** Meg kell húzni a mérethatárt, ami alá örökléssel már nem mehet egy birtokméret, ha ilyen helyzet esetében a hagyatéki eljárásban kell megegyezniük az örökösöknek.

Az **öntözésfejlesztés** az agrárium egyik legnagyobb kihívása. A most kidolgozott tervek szerint a jelenlegi 80 ezer hektáros öntözött terület nagysága 2024-ig 100 ezer hektárral kerül bővítésre. A csatornák karbantartása továbbra is vízügyi feladat marad, az agrártárca pedig az év első felében létrehozza a **Nemzeti Öntözési Központot.** A **Vidékfejlesztési programban** pályázati lehetőséget is biztosítanak az öntözés elterjesztésére, de törvényi szabályozás kell ahhoz is, hogy egy öntözési területnek nyilvánítható táblán egy-egy tulajdonos ne tudja megakadályozni a fejlesztést. A **Belügyminisztérium** mindezzel párhuzamosan évente **17 milliárd forintot kap 2030-ig, hogy használhatóvá tegyék az öntözőcsatornákat.**

A **Vidékfejlesztési program pályázatainak** kapcsán 2018. évben 228,46 milliárd közvetlen és 33 milliárd forint termeléshez kötött támogatást fizettek ki. Jelenleg **40 milliárd forint pályázati lehetőség van** nyitva élelmiszeripari, 10 milliárd borászati, 12 milliárd ökológiai gazdálkodási, illetve 35 milliárd energiahatékonysági beruházásokra.

Idén új, kamattámogatásos **hitelprogramot is indít a tárca,** ami a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások fejlesztéseit hivatott segíteni, nagyon alacsony kamatozás és legalább 10 év futamidő mellett.

***

A családok védelméről szóló kérdőíveket **1 millió 382 ezren küldték vissza,** így ez volt a harmadik legnagyobb részvételű konzultáció. Az eredmények alapján a magyar emberek nagy felhatalmazást adtak a kormánynak arra, hogy tovább bővítse a családtámogatási rendszert.

Gyermekvállalási támogatás kerül bevezetésre a fiatal házások részére, az a **40 év alatti nő, aki első házasságát köti, 10 milliós kedvezményes kölcsönt kap.** A törlesztést az első két gyerek születése után 3-3 évre felfüggesztik, a második gyereknél elengedik a tartozás harmadát, s a harmadik gyerek megszületésekor az egész tartozást elengedik.

Bővül a CSOK kedvezményes hitel is, a két vagy többgyerekesek már használt lakás vásárlására is igénybe vehetik azt, s a falusiaknak a közeljövőben testreszabott támogatás kerül majd bejelentésre.

A **jelzálog hitelek** tekintetében is óriási könnyítések jönnek, mely szerint a második gyerek születésekor 1 milliót, a harmadiknál 4 milliót, minden további gyereknél egy-egy milliót vállalnak át a jelzáloghitelből.

További támogatásként az **SZJA-fizetés alól mentesülnek** a legalább négy gyermeket szülő és felnevelő nők.

Ötödik intézkedésként elindul a nagycsaládosok autóvásárlási programja. Egy **legalább háromgyerekes család 2,5 milliós támogatást kap egy hétszemélyes autó vásárlása után.**

További intézkedésként teljes **bölcsődei ellátás valósul meg,** három év alatt 21 ezer új férőhelyet hoznak létre, ebből idén év végéig 10 ezer épül meg.

Ha a szülők úgy döntenek, hogy helyettük az aktív munkaviszonnyal rendelkező nagyszülő marad otthon a 2 év alatti gyermekkel, számukra kerül bevezetésre a **nagyszülői gyed.**

Agrárreform: a minőség fontosabb a gyorsaságnál

Erdős Norbert sajtóközleménye

„A mezőgazdasági szakbizottságban nagy többséggel sikerült elérnünk, hogy ne a jelenlegi Európai Parlament szavazzon az Unió új agrárpolitikájáról. Így a következő, várhatóan bevándorlásellenes többségű Parlament dönthet majd a vidék jövőjéről, mely a migráció támogatása helyett reményeink szerint újra a hagyományos kohéziós és agrártámogatásokat helyezi előtérbe” – jelentette ki Erdős Norbert fideszes EP-képviselő Brüsszelben.

„Phil Hogan agrárbiztos az európai parlamenti frakciókat komoly nyomás alá helyezve szorgalmazta, hogy az EP még a májusi választások előtt szavazzon az

agrárreformról szóló álláspontjáról. Az agrárpolitikai szövegek azonban még messze nincsenek készen, s nemcsak a frakciók között, de még az egyes frakción belül sincs megegyezés számos kérdésben” – mutatott rá a néppárti politikus. „Számunkra például elfogadhatatlan, hogy irreálisan szigorú környezetvédelmi szabályokat akarnak rákényszeríteni a gazdákra, és minden területalapú kifizetést központilag be akarnak vonni a támogatási felsőhatár alá” – tette hozzá Erdős.

A fideszes EP-képviselő szerint aggályos, hogy még nem ismerjük a jövőbeni uniós agrárköltségvetést, továbbá a hamarosan bekövetkező Brexitnek is min-

den bizonnyal súlyos agrárpiaci hatásai lesznek. „A fentiek pontos ismerete nélkül lehetetlen megfelelően tervezni, ezért legalább fél évvel el kell halasztanunk a jogalkotást” – hívta fel a figyelmet Erdős.

A héten a Mezőgazdasági Bizottság április elejére halasztotta az agrárreformmal kapcsolatos parlamenti álláspont elfogadását, így a plenáris szavazásra nem kerülhet sor a májusi választások előtt.

Brüsszel, 2019. február 22.

További információ:

Erdős Norbert irodája: +32-228-47716

<http://fidesz-eu.hu/>

<https://erdos.fidesz-eu.hu/hu/>

Megyei híradó

Eszközöket kapott a Békés Megyei Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szövetség

Áramfejlesztőt és tabletet kapott a Körös Mentőcsoport a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének támogatásából.

A Békés Megyei Önkormányzat 330 000 forintos támogatásából áramfejlesztőt és egy tabletet vásárolt a Békés Megyei Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szövetség. Az eszközöket ünnepélyes keretek között Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke és **Lipták István ny. p. alezredes, a Békés Megyei Katasztrófa- és Polgári Védelmi Szövetség elnöke** adta át **Haskó György t. alezredesnek, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság megbízott igazgató-helyettesének.** Zalai Mihály elmondta, hogy a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése költségvetésében 2017 óta minden évben elkülönít egy egymillió forintos keretet, amiből a rendőrség, a katasztrófavédelem, a mentők és esetenként a polgárőrök munkáját, eszközbeszerzését segítik. **Az újonnan vásárolt** az eszközöket a megyei katasztrófavédelem irányítása alatt tevékenykedő Körös Mentőcsoport fogja használni a megye egész területén. **A hordozható eszköz lehetővé teszi olyan drónok folyamatos utántöltését, amelyek az eltűnt személyek hatékony keresésében nyújt segítséget.**

Elfogadták a megyei költségvetést

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése február 7-én tartotta soron következő ülését, melynek legfontosabb napirendi pontjai a 2019. évi munkaprogram és az azt megalapozó költségvetés elfogadása volt. A stratégiai döntések mellett beszámoló hangzott el többek között az önkormányzat nemzetközi programjáról is.

A közgyűlés elfogadta 2019. évi munkaprogramját. A testület idei ülésein is olyan beszámoló, tájékoztatók fognak elhangzani, melyek megalapozzák a hatékony területfejlesztési döntéseket. Lényeges változás, hogy a legmagasabb szintű megyei elismeréseket ezentúl a Megyenap hetében tartandó ünnepi ülésen fogják átadni. Ennek oka, hogy az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő eseményt ezzel is igazi megyei ünneppé tegyék. Az ellenzéki képviselők egy, a gyűlés előtti percekben szétosztott,

alírással nélküli beadványra hivatkozva szerettek volna a munkaprogramba a nyugdíjasok helyzetével kapcsolatos tájékoztatót felvenni. A közgyűlés ezt elutasította, ugyanis a Fidesz frakció véleménye szerint a nyugdíjasok megérdemlik, hogy ügyeiket csak körültekintő előkészítés után tárgyalják.

A hatékony munkaprogram alapja a költségvetés, melynek teljes főösszege erre az évre 812 millió Ft. Az önkormányzat számára rendelkezésre álló források kétharmadát uniós támogatásokból finanszírozzák, ami egyértelműen mutatja, hogy Békés megye fejlődik. Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke kiemelte, hogy az önkormányzat projektmenedzseri tevékenységéből kifolyólag aktív szerepet vállal ebben a fejlődésben. Az elmúlt évek során végzett munkának köszönhetően a megye legütőképesebb területfejlesztési csoportja alakult ki. Az önkormányzat szakemberei leginkább olyan kistéleplések sikeres pályázati szereplését tudják elősegíteni, ahol ehhez nem rendelkeznek megfelelő szakmai és anyagi erőforrásokkal.

A kötelező feladatok ellátásán túl a költségvetés számos terület támogatására kínál lehetőséget. Számottevő, 7 millió Ft-os forrás áll rendelkezésre a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz való csatlakozásra, melynek köszönhetően több tucat békés megyei hallgató tanulmányait tudják megkönnyíteni. A mecénási keret alapítványok, egyesületek, megyei rendezvények, ezen belül a nemzetiségi kultúrát ápoló események támogatását teszi lehetővé. Mucsi András, a Társadalmi Kapcsolatok Bizottságának elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy kevés olyan megye van, ahol a mecenatúrára ilyen jelentős forrás áll rendelkezésre. Évről évre keretet különítenek el a mentők, a rendőrség és a katasztrófavédelem munkájának segítésére, valamint a Megyenap megrendezésére is, illetve a költségvetés biztosítani tudja a megyei Tourinform iroda működésének megfelelő szakmai és anyagi alapját is. Az ellenzéki képviselők a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az idejű költségvetést sem szavazták meg.

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2018. évi nemzetközi munkájáról készült beszámoló is napirendre került. Zalai Mihály, a közgyűlés elnöke hangsúlyozta, hogy az önkormányzat Békés megye földrajzi és történelmi adottságainak megfelelően alakítja nemzetközi kapcsolatait. Kiemelt jelentőségű a Romániával és Erdéllyel folytatott együttműködés, emellett szlovákiai és szerbiai kapcsolatokat is ápolnak. Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Program keretében eddig 20,1 millió euró támogatás érkezett Békés megyébe. Több éves múltra tekint vissza az indonéziai Észak-Szumátra tartománnyal létesített partnerség, mely hozzájárul ahhoz, hogy a két ország közötti barátság regionális szinten is elmélyüljön.

A közgyűlés következő programja a márciusi ünnepi ülés lesz.

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre 2019. március 15-én (pénteken) 10-16 óra között tartja szokásos éves összejövetelét – közgyűlését, de most ENDRÓDÖN. Ennek apropója, hogy egyesületünk közelmúltban lett 60 éves, melyet „emlékhely” avatással kívánunk megünnepelni korábbi közgyűlési határozat értelmében. A díszfa és az emléktábla az endrődi Hősök terén lett elhelyezve és a tér felújítási, átadási ünnepsége keretében lepleznék le.

Az éves programalkotó vezetőségi értekezlet úgy határozott, hogy e nap legyen egyesületünk ünnepe és ekkor tartjuk meg az éves közgyűlést is, mivel még egy budapesti összejövetel nem igazán férne bele az egyébként elég sűrű városi programokba. Szeretnénk, ha most az elszármazottak hazautazásukkal szavaznának egyesületünk létjogosultsága mellett. Az utazást nem vállaló tagjainktól ezúton is szíves megértést kérünk.

Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng, és civil szervezetünkön keresztül is kötődni szeretnének szülővárosunkhoz.

A közgyűlés helye: Endrőd Domszögi étterem (Gyülekezés ½ 10 órakor)

A közgyűlés programja: (A központi ünnepség után)

- Határozatképtelenség esetén 14 órakor lesz megtartva
- beszámoló a baráti kör elmúlt évi rendezvényeiről
- a vezetőség rövid beszámolója a 2018. év gazdasági helyzetéről
- a tervezett 2019. évi programok és egyéb bejelentések

Az előző évek szokásához híven ezúttal is tombolával színesítjük a programot. (Megfelelő tombolatárgyakkal kérjük egyesületünk szíves támogatását...)

Mindenkit szeretettel várunk.

Elérhetőségeink:

- Endrődön: Traurig Edit (Németh Edit) T:06-66-284-647 M:06-30-604-9477
- Továbbá: Tímár Imre elnök: T:06-1-326-7567; M:06-20-942-9331; E-mail: timarimrev@gmail.com
- Uhrin Gábor 06-30-9439-704 uhrin@microfox.hu

Budapest, 2019. február 10.

Baráti üdvözléssel: EBK vezetősége

Küszöbön Mindszenty bíboros boldoggá avatása

Ferenc pápa február 12-én jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy Isten szolgája Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország prímása hősies fokon gyakorolta a keresztény erényeket. Dr. Székely János megyéspüspök nyilatkozata.

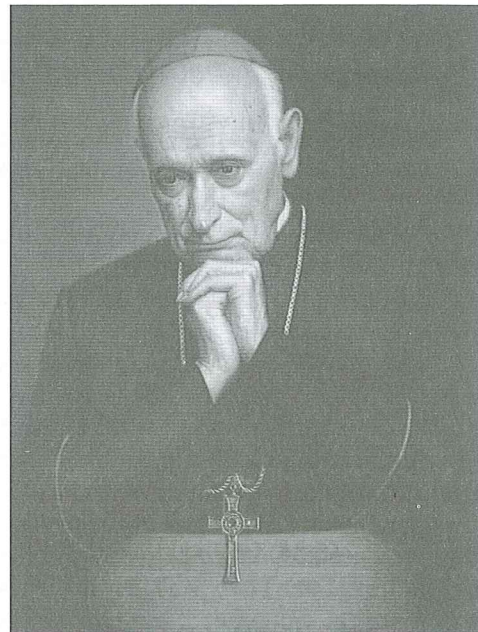
Hálával és örömmel van tele a szívünk, amiért Mindszenty Bíboros boldoggá avatásának első szakasza – hosszú előkészítő munka és sokak kirtartó imádsága után – pozitív eredménnyel lezárult, és immár csak a közbenjárására történt és orvosilag nem magyarázható csodálatos gyógyulás hivatalos elismerése van hátra a boldoggá avatásáig.

Isten szolgája, Mindszenty József Bíboros a Szombathelyi Egyházmegye területén található Csehimindszent szülőtte. Szombathelyen a Premontrei Gimnáziumban tanult és itt volt szeminarista, Rábapaton volt káplán, majd Zalaegerszeg apátplébánosaként szolgált az egyház és hazánk lelki megújulását. Plébánosként hetente egy napot a legszegényebbek kéréseinek meghallgatására szánt, akiket igyekezett sokfajta módon (pl. tűzifával, élelemmel, ruhával, cipővel) segíteni. Minden évben kb. 35 szegény diák taníttatását fizette. Védelmére kelt a kigúnyolt roma gyerekek az iskolában, és néma tüntetésként karon fogva sétált a rabbival Zalaegerszeg főterén. Szót emelt, kiáltott a szovjet hadsereg által meggyalázott kb. 200 000 magyar lány és nő érdekében, tiltakozott a nyilas fordulat ellen, a kommunista diktatúra kiépítésének éveiben védeni próbálta az egyházi iskolákat. Zalaegerszegben 34 plébániát, 8 új katolikus iskolát, 3 egyházi kollégiumot alapított. Utcaapostolokat bízott meg a hívek látogatásával, 15 ezer hívét szinte kivétel nélkül név szerint ismerte. Adventben és Nagyböjtből hetente kétszer kenyéren és vízen böjtölt, igen gyakran a földön aludt, és amíg csak tudott, mindig térdenállva gyónt. A világháború utáni óriási szegénységben nem volt hajlandó bőséges ebédeken részt venni, sok esetben tiltakozásként felállt a leves után. Végtelenül tisztelte és szerette az Édesanyját. Esztergomi székhelyi szentmiséjén úgy akarta, hogy az Édesanya legyen a bevonulási menet élén. Amikor a kirkatper előkészítésének kínzásai és magálzatásai, majd a börtönök után az 1956-os forradalom kiszabadította, ezt mondta a rádióban: „Senkivel szemben nem őrök haragot a szívemben.” A hit, a bátor kiállás, a hűség tanúja volt az európai történelem talán legszörnyűbb, legembertelenebb diktatúráinak idején. Isten igaz embere egy nagyon sötét korszakban.

Bárcsak minél többen követnék őt hitében, hűségében, szegények iránti szeretetében! Hálát adunk életének példájáért, és imádkozunk továbbra is azért, hogy mihamarább a boldogok sorában tisztelhesük Isten szolgáját, Mindszenty atyát, a tisztelre méltó és mártírsorsú Bíborost.

Szombathely, 2019. február 15.

Dr. Székely János
szombathelyi megyéspüspök

SPORT

Díjazták a legjobbakat a labdarúgásban

A Magyar Labdarúgó Szövetség Békés Megyei Igazgatósága hét évvel ezelőtt hagyományteremtő szándékkal hívta életre Békéscsabán azt az országos szinten is egyedülálló díjátadó gálát, amelynek keretében nagy nyilvánosság előtt ismerik el a megye amatőr labdarúgásáért sokat tévő labdarúgókat, edzőket, sportvezetőket, játékosvezetőket, valamint a sportját mecénásait.

A rendezvényen közéleti személyiségek egész sora vett részt. Elgett tett a házigazdák invitálásának Gelei József olimpiai bajnok, az MLSZ Grassroots igazgatósága részéről Majoros Attila programvezető, Belvon Attila korosztályos válogatott edző, valamint Pásztor József, egykori 9-szeres válogatott labdarúgó.

Dankó Béla MLSZ elnökségi tag köszöntőjében többek között kiemelte a tao-program eddigi hozományát. Az utóbbi 7 év során 237 milliárd forint érkezett a magyar labdarúgásba, Békés megye ebből 4,7 milliárd forintot hívott le.

Az esemény előkészülete során december hónapban valamennyi megyei klub elküldhette kiket kíván jelölni a különböző kategóriákba. Több személyt lehetett megnevezni, és sajátjuk mellett más csapatok játékosait is a listára tehették. Az egyesületek által benyújtott listák összesítése után egy újabb voksolást követően a kategóriák első három helyezettje kapott meghívást a gálára. Közülük kik nyerték a díjakat, az a helyszínen derült ki, amikor az est házigazdája, a riporter, Takács Rita kiszólitotta az érintetteket.

Díjazták továbbá az év labdarúgó települését is. Ez utóbbit 2018-ban Dévaványa érdemelte ki. Ebben az évben rendhagyó elismerések átadására is sor került. Tavaly két esetben is a játékosvezetők lélekjelenlétére, határozott fellépésére volt szükség, hogy tragédia ne történjen a mérkőzések közben. György Balázs és Lovas László, illetve Bozó Norbert ezért vehette át a helyi igazgatóság különdíját életmentő cselekedetért.

A 2018-as díjazottak névsora:

- Az év legjobb megye I. osztályú labdarúgója: Ács Levente (Mezőhegyesi SE)
- Az év legjobb megye I. osztályú edzője: Brlázs István Gábor (Békéscsaba 1912 Előre II.)
- Az év legjobb megye II. osztályú labdarúgója: Multyán Csaba (Kunágotai TE)
- Az év legjobb megye II. osztályú edzője: Boér Zsolt (Nagyszénás SE)
- Az év legjobb megye III. osztályú labdarúgója: Moszheim János (Tótkomlói TC, Békéssámsóni SK)
- Az év legjobb megye III. osztályú edzője: Kormányos Antal (Gádoros SE)
- Az év legjobb játékosvezetője: Benyovszki Zoltán
- Az év legjobb öregfiúk labdarúgója: Cseke Tamás (Szabadkigyós)
- Az év legjobb női labdarúgói: Balogh Noémi és Fülöp Diána (Gyulai Amazonok)
- Az év veterán labdarúgója: Szilágyi Ferenc (Gyula)
- Az év fogyatékkal élő labdarúgója: Bátori Mihály (Békéscsaba)
- Az év labdarúgó települése: Dévaványa

forrás: BEOL

Az amatőr labdarúgásban február 14-én véget ért az egy hónapig tartó téli átigazolási szezon. Nem volt tapasztalható a csapatok körében a nyárihoz hasonló aktivitás az átigazolások terén. A Gyomaendrődi FC keretében sem volt nagy átrendeződés az idei télen. Érkezett, a játékkal az őszi szezon hajrájában Kardoson felhagyó Tusjak Gábor. Távozott, Tóth Benjamin, aki Szeghalmon folytatja pályafutását. Továbbá tavasszal nélkülözni kell a külföldön munkát vállaló Kiszely Márk, Pimiller Mihály kettőst.

A Gyomaendrődi FC labdarúgócsapata január 8-tól végzi a téli felkészülésre kiszabott munkát. A szabadtéri edzőmérkőzések februártól léptek be a csapat felkészülési programjába. A tavaszi rajt március 2-án kezdődik, ahol négy fordulót kell még lejátszani az alapszakaszból, majd következnek a rájátszás a felső vagy alsó házbán az alapszakasz eredményétől függően.

A felkészülési mérkőzések eredményei:

- Február 2. Szombat Túrkevei VSE – Gyomaendrődi FC 3 : 3
- Február 9. Szombat Gyomaendrődi FC – Tiszaföldvári VSE 3:5
- Február 16. Szombat Gyomaendrődi FC – Dévaványai SE 2 : 13
- Február 23. Szombat Gyomaendrődi FC – Dévaványai SE – Vésztői SE

hármastorna Füzesgyarmaton

Fülöp Zoltán

Kommenda gyűlés Endrődön

Immár hetvenedik alkalommal tartotta meg a Templomos Lovagrend Árpád-házi Szent Erzsébet Kommenda soron következő gyűlését Endrődön, a plébánián. A hagyományos közös zsolozsmázás után a Regulából ft. Czank Gábor Endrődi plébános olvasott fel, és tartott elmélkedést.

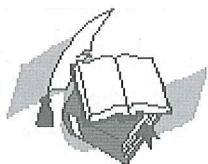
Ezt követően a rangidős templomos lovag Király István (Szedged) köszöntötte az új kommandátort dom. Dr. Prozlik László (Gádoros) személyében. Dom. Ungvölgyi Jánost pedig üdvözölte, mint a kinevezett új Budapesti Szt. István Kommenda vezetőjét, és megköszönte 15 éves fáradtságos és lelkiismeretes kommandatori munkáját. A visszatekintés és aktuális feladatok megbeszélése után képes beszámolókat tekinthettek meg a jelenlévők a múlt év végén megtartott lovagavatósi ünnepségről,

mely Poggyibonsiban (Olaszország) volt, ahol Magyarországról Csörghe Barnabást avatták lovaggá.

A plébániai program a Lourdes-i kilenced közös imádkozásával zárult, melyet a vendégek a jelenlévő hívekkel együtt imádkoztak. 17-órától pedig latin nyelvű szentmisével zárult a program, melyet a Templomos Lovagrend élő és elhunyt tagjaiért mutatott be a helyi plébános.

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Ladányi Mihály 85 Legendák, csínytevések

Ladányi Mihály élete és költészete mindig kilógott a sorból – ez persze önmagában nem érdem, de tény. Élete történéseit és művei világát szokás volt összekeverni, s nem tudni, hogy utóbbi hitelessége erősödött-e, vagy a legenda, a mítosz vele kapcsolatban. A szocialista költő titulus néhány, utólag elfeledett kortársára igaz lehet, őt viszont csak teljes életútja ismerete és feltárása híján lehetett így megbélyegezni. Jelentős, nemzeti,

kommunista, harmadrangú, korszakos, stb. – költő volt? Máig nem született elemző tanulmány, amely a kérdést tisztázná. Egy biztos, valamit jól megalapozott: halála utáni élete anekdotái arról szólnak, hogy élt valaha, nem is olyan rég... Kicsoda is! Egy irodalmár, aki villoni gesztusként felvállalta azt, amitől nem szabadulhatott. A süllyedő erkölcsök és sorsok között eltaszította magától a jól induló költői pályát, a (kis)polgári lét felkínálkozó lehetőségeit, sőt a korai költészetére jellemző formai biztonságot is, hogy eme keresztet utóbb mégis felvegye újra. Végül maga is mélyre süllyedt, a csemői viskó nyomorának és elhagyatottságának mélységébe – viszont humorát, iróniáját végig megőrizte. Ez a fejezet többre nem vállalkozhat, mint felvillantani néhány sztorit az anekdotakincsből, abban bízván, hogy a részletek az egészet erősítik.

A Ladányival kapcsolatos legendagyártás igen korán elkezdődött, már első kötete megjelenése idején. A személyes emlékeket Tüskés Tibor jegyezte fel, aki amúgy nem fogadta valami barátságosan a jelentkezését, modorosnak és gondolatlanoknak jellemezve azt. Ladányi Tüskésnek arról beszélt, hogy ő már néhány éve Pesten él – lakás nélkül. Tüskés Tibor elcsodálkozott: hogyan lehet ezt csinálni? Amaz megmagyarázta:

Tulajdonképpen a Keleti pályaudvar ruhatárában lakom. Itt van egy bőröndöm, ebben tartom a fehérneműt, itt váltok tisztát, innét küldöm haza a szennyest mosatni. Aludni meg hol itt, hol ott szoktam. Ha vidéken cikket, riportot veszek fel, valamelyik Pest környéki állomáson kiszállok – itt olcsóbbak a szállodák. Éjjel megírom a cikket, s reggel beviszem a szerkesztőségbe... (...)

A következő sztori terjesztője Ladányi szülőfalujának, Dévaványának gyógyszerésze, dr. Szilágyi István, aki a szűkebb patri-

ában elsők között emlegette a hányatott élet és mű elismerésének szükségességét. A történet nyilván Ladányi sokadik betiltása, szilenciumra ítéltetése idejére dátumozható. Ki tudja, hányadik fegyelmi tárgyalását élte túl a költő, talán utolsó utáni figyelmeztetését kapta az Írószövetségtől.

Kifelé jövet hálából orosz pacsulival locsolta be a ruhatárban hagyott felöltöket, a szakma nagy öregjei azóta is keresik a téttest... Ladányi 1986-ban bekövetkezett halálakor dr. Szilágyi így búcsúzott a költőtől:

„Nem jön többé gyűrött kalapjában és nyúlhetetlen ballonkabátjában. Elment. Ahogy élt, csendesen, szinte bocsánatot kérve. Ott nyugszik Farkasréten, közel a kerítéshez, ám messze a Kodály Köröndtől, ahová az igazi nagyokat temetik. A mai napig nem értem, miért nem pihenhet szülőföldje hantjai alatt!”

Az utolsó anekdota Sükösd Mihályé, a mindig és mindenkihez szigorú emlékező. Ladányit sem kímélte, története csupán azért idézendő, hogy tanulságul szolgáljon a költő „elkötelezett kommunista” múltjáról. Az idő 1956. november 4-e, melynek kapcsán Sükösd azt írja: „A kapuban három fázosan toporgó, viharokabátos, piros-fehér-zöld szalagot viselő, igen sovány fiatalember, az egyetemi Nemzetőrség tagjai. Cs. I. és H. Cy., két pályakezdő magyar költő. Ők még eleven kortársaim, ezért nem szólítom néven őket. (Azóta Sükösd Mihály is elhunyt – a szerző.) H. Cy. alig két év múlva a nevezetes Tűztánc-antológia korszorús költője lesz, később meghasonlik a lírával és önmagával, saját akaratából beszünteti a versírást. A harmadik nemzetőr szegény Ladányi Miska, bizony ő. Rövidke ideig a későbbi rendszer dédelgetett költője, aztán az irodalom-politikai feszegetés állandó tárgya, nekivadult szélsőbalos-anarchista, irodalmi szegénylégény, túl sok pálinkát és bort iszik, ötvenhárom éves korában nyomorúságos halott egy rozoga kalyibában. Ám akkor még virgoncul örökdió a bölcsészkar Pesti Barnabás utcai kapujában, fázós ujjait a szovjet gyártmányú géppisztoly dobtárában melengeti.”

(Részletek A szépség huligánja - Vázlat Ladányi Mihály költészetéről című könyvből)

Tizenegyedik parancsolat

Vegyél meg mindent, vásárolj nyakra-főre,
légy hitelképes, keress kezeseket,
ne maradj ki a piac örömeiből se,
szerezz, szerezz, szerezz!

Nélküled fizetésektelenek a hivatalok,
hát jár neked ez, te állítod elő
a globális értéktöbbletet.
Vegyél meg minden ezt-azt, a polcok roskadoznak,
váltsd árúra magad, legyen meg mindened.

A dolgos testnek, ha este még maradék erejét összeszedi
(mert komolyzene megy s jobb egy kis etyepetye)
kell a tudat, hogy a gyereknek – ha úgy dönt
a főorvos úr is – meglesz majd mindene.

Hát vegyél meg mindent, vásárolj nyakra-főre,
légy hitelképes, keress kezeseket,
ne maradj ki a piac örömeiből se,
s szerezz, szerezz, szerezz!

Hagyaték

Anyám mondja: Házasodj meg, fiam,
az élet akkor élet, ha mások annak tartják,
a boltos akkor, ha pénzt adsz neki,
az asszony amikor hazatérsz hozzá,
az utca ha fáradtan vándorolsz,
a kocsmá mikor asztalra dülsz,
a sírás ha hang nélkül fojtogat,
sa föld akkor, amikor belefekszel –
Ezek voltak anyám szavai.

Hold

Neonok közt feljött a Hold,
vacsoraszaggal száll a szél.
Távol az utca végénél
egy fáradt verkli döngicsél.
Bérházak sűrű árnyai
nem rejtették varázsod el.
Megfelezzük az egy cigit.
Éjjelre már nálam leszél.
Mi úgy találtunk egymásra,
mint a házra, ki hazaér.
Éhes lelkünkre süt a Hold,
ez az égi zsíroskenyér.

Este

Kitöltöttem a kérdőíveket
kifizettem a segélybélyeget
s belefáradtam
Nehéz a világ
Isten érezte utoljára ezt
mikor konokul boldog hit helyett
utánvéttel feladta címetekre
a Bibliát

(Forrás: Ladányi Mihály: *Se csillaga, se holdja*,
Szépirodalmi Könyvkiadó, 1974.)

Ladányi Mihály 85

Berzevici Zoltán (verséneklő), Ladányi Márta (a költő lánya), Fehér József
(*A szépség huligánja* c. könyv szerzője), Oláh Gizella és Molnár Albert az
OMart könyvesboltban 2019. február 15-én

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

GIMNÁZIUMI EGYSÉG

Értéktár

A Békés Megyei Önkormányzat, Békés megye kincsei – Barangolás értékeink körül elnevezéssel versenyt szervezett, melyen 2019. február 21-én iskolán is részt vett. A program célja a diákok elméleti és tárgyi tudásának bővítése a magyarság közösségének értékei kapcsán. A Békés megyei és határon túli értékek, illetve hungarikumok témakörében szervezett vetélkedőn, a járási közép döntőben 4 fős csapatunk második helyezést ért el. Gratulálunk Varjú Zalán, Mészáros Kata, Bán Kitti és Tímár Péter tanulóinknak.

Járási Nyílt Nap

A Gyomaendrődi Járási Hivatal 2019. február 22-én nyílt napot szervezett a település végzős diákjainak, melyen gimnáziumunk tanulói is részt vettek. A nyílt nap célja, hogy az érettségiző, végzős fiatalok bepillantsanak a hivatal munkájába és segítse őket az önálló ügyintézésben a közigazgatás területén. A program kezdéseként előadást hallhattak, dr. Pacsika György hivatalvezető úr tájékoztatta a diákokat a hivatal felépítéséről, feladatköreiről, majd személyesen is megismerhették a Kormányablakot, a Foglalkoztatási Osztályt, Hatósági Osztályt, Gyámügyi és Igazságügyi Osztályt, valamint az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályt, a Földhivatali Osztályt.

Úszóeredmény

2019. január 30-án került megrendezésre az Úszás Diákolimpia megyei döntője Békéscsabán az Árpád Fürdőben. A versenyen Várkonyi Sarolta tanulónk eredményesen szerepelt, 100 méteren gyors- és mellúszásban is ezüstérmes lett. Gratulálunk!

Színházlátogatás Szolnokon

Színházbérlettel rendelkező diákjaink ismét Szolnokra utaztak, hogy megnézzék a soron következő előadást. A Szigligeti Színházban február 21-én a *Helység kalapácsa* című művet tekintették meg a Nagyszínpadon. Az ifjúsági bérletes előadás célja, hogy ne csak az irodalom órán kötelező Petőfit, hanem a vicces kedvű, nyelvi leleményekben gazdag költőt is megismerjék a diákok.

PÉNZ7

Iskolánk is részt vett a Magyar Pénzügyi-Gazdasági Ellenőrök Egyesülete, a Békés Megyei Kormányhivatal és a Békéscsabai Média centrum által kezdeményezett PÉNZ7 elnevezésű Pénzügyi és Vállalkozói Témahét programjában. Február 27-én iskolánkba látogatott Dávid Ferenc az Egyesület Társadalombiztosítási Ellenőrzési Szakosztályának elnöke és „Tudatosan a jövő biztonságáért” címmel szociális biztonsággal, társadalombiztosítással, öngondoskodással és pénzügyekkel kapcsolatos rendhagyó, interaktív órát tartott a 11. és 12. évfolyamos diákjainknak.

A program 2019. február 25 – március 1-ig tartott és az előadásokon kívül még kísérőprogramokat is kínált a diákoknak, mint a BankVelem PénzOkos Kupa tudásverseny felső tagozatos csapatoknak vagy a Részvényfutam online tőzsdejáték középiskolásoknak, ahol a diákok virtuális tőkével tehetik próbára befektetési érzéküket. A programok és internetes feladatok célja a pénzügyi és vállalkozói kultúra élményalapú fejlesztése.

Egészségről-betegségről

Mozgásterápia cukorbetegségben II.

Kedves Olvasók! Ebben az újságszámban szeretnék írni a cukorbetegségben alkalmazott mozgásterápia felépítéséről és a 2-es típusú cukorbetegségben alkalmazott mozgásterápia jellemzőiről.

A cukorbetegségben alkalmazott mozgásterápia felépítésének általános szempontjai:

A bemelegítésre szánjunk 10 percet, majd a nyújtó gyakorlatokra következő 5 percet. A gyakorlatsor kb. 30 perc legyen, a levezetés 10 percet vegyen igénybe, majd a befejező izomnyújtás mintegy 5 perc legyen. A cukorbetegségben a bemelegítés és a levezetés fontos a perifériás idegbántalom-és keringési zavar fennállása esetén a szervezet aktív mozgásra való felkészítése szempontjából. Ezek a gyakorlatok hajlékonyságot fejlesztő, a felső-és alsó végtag ízületeinek mozgáskészségét növelő gyakorlatok legyenek. A tényleges, aktív mozgássor lendületes végtagmozgásokkal járó gyakorlatokat tartalmazzon, melyekkel a mozgás intenzitása folyamatosan fenntartott.

Leginkább javasolt mozgásforma a gyaloglás. Az 1. héten 10 perc, a 8. héten kb. 45 perc legyen, kezdetben 2,9 km/h, majd a 8. héten 6,9 km/h sebességgel történjen. Heti 3-5 alkalommal végzendő mozgásforma.

Amennyiben 6, de legalább 12 héten át folyamatosan tartott a gyaloglóprogram, a kocogás megkezdhető. Előtte el kell érni a 6,9 km/h-ás gyalogló sebességet. Ha ezt a sportoló nem érte el, akkor a kocogás nem kezdhető el.

A gyalogló-kocogó program során a gyaloglás az 1. héten: 4,5 perc, a kocogás: 0,5 perc legyen. A 3. héttől a 7. hétig a gyaloglás 4 perc, a kocogás 2 perc legyen. A 8. héten 10 perc gyaloglás és kocogás, a 12. héten 20 perc gyaloglás és kocogás javasolt.

A teremkerékpárral történő edzés közben a terhelést 7,5 perccel kell kezdeni, fokozatosan emelve a terhelést. A 9. és 10. héten 30 percig tartson a mozgás, végül 30 perc legyen az edzési idő. Hetente 3-5 alkalommal javasolt ez a mozgásforma.

Általános megfontolások 2-es típusú diabetesben

A 2-es típusú cukorbetegségben csökkent az inzulinhatás, mert csökkenhet az inzulin termelés és a periférián inzulin rezisztencia alakul ki. A betegek nagy része közép- vagy időszerű, jellemző a túlsúly fennállása. A 2-es típusú cukorbetegségben gyakori magasvérnyomás és kóros lipid-paraméterek társulása. A rendszeres testmozgás hatására 2-es típusú diabetesben csökken a testsúlyföldösleg, a vérnyomás, a kezelésre alkalmazott tabletták mennyisége csökkenthető vagy akár el is hagyhatók!

A mozgás tervezésekor szükséges a vércukorszintek napszaki ingadozásának ismerete, az alacsony vércukorszint elkerülése érdekében.

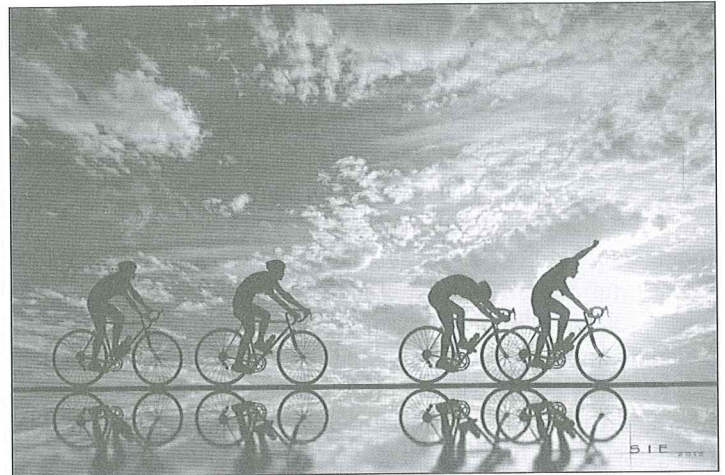
60 percet meghaladó mozgás esetén óránként szükséges vércukormérés. Amennyiben a vércukorszint 5 mmol/l-nél alacsonyabb értékű, 20 gramm szénhidrát többletbevétel indokolt.

Haspréssel, levegő visszatartással, excentrikus izomműködéssel járó gyakorlatok végzése, mint súlyozás, nehezebb hasizomgyakorlatok, expanderrel végzett edzések nem ajánlottak.

Túlsúly esetén a kocogás, a futás nem javasolt az ízületek túlterhelése és az alsóvégtagok fokozott sérülésveszélye miatt.

2-es típusú cukorbetegségben alkalmazott mozgásterápia

A 2-es típusú cukorbetegségben az állóképességet fejlesztő, dinamikus mozgásformák javasoltak, melyek sok izomcsoportra kiterjednek és folyamatos, ritmikus, ciklikus, hosszantartó mozgások. Ilyen mozgások a séta, a gyaloglás, a lépcsőn járás, az úszás, a szabadban kerékpározás, a szobakerékpározás és a sífutás. Az izomerő fejlesztéssel járó statikus sporttevékenységek kevésbé hatékonyak a testsúly-redukcióban. A préseléssel- és

izometriás izomfeszüléssel járó sportgyakorlatok kifejezetten ellenjavallottak. Társult magasvérnyomás esetén a súlyemelés és a testépítés ellenjavallott. Ha a cukorbetegség elhízással jár, csökkenteni kell a teljes testsúlyterheléssel járó feladatok arányát, védeni kell az ízületeket. Ebben az esetben a futás, az ízületekre eső ütközést előidéző mozgások ellenjavallottak, helyettük javasolt az úszás, a vízalatti torna és a gyógytorna. Perifériás idegbántalom fennállása esetén kerülendők a nagy súllyal történő edzések és az ütővel végzett sportok (pl. tenisz, tollaslabda, falabda), mert ezek a mozgásformák a szemnyomás fokozódásával járnak.

Súlyosabb diabeteses idegbántalom esetén nem ajánlott a mezítláb járkálás és a cukorbeteg kerülje a láb hosszan tartó igénybevételét (teljesítménytúra, maratoni futás), mert ezekben az esetekben fokozott a borsérülések és a mozgásszervi sérülések kialakulásának veszélye.

Ajánlott a közepes intenzitású, mérsékelt terhelés cukorbeteg számára. Legalább 60 perces legyen a mozgás időtartama, az aktív résznek meg kell haladnia a 25 percet, hogy a zsírégetés beinduljon. Az aktív mozgás ideje 30-45 perc legyen. A terhelést 25 percről indulva hetente 5 perccel ajánlott növelni. A mozgás gyakorisága 3-7 alkalom legyen hetente. Ha testsúly redukció elérése a cél, hetente 5 alkalommal ajánlott a testmozgás végzése. Ennél gyakoribb edzések csont-és izomsérülést okozhatnak, ennél ritkább edzések nem vezetnek eredményre.

Gyakorlati tanácsok

A cukorbeteg a fizikai terhelés során mindig tartson magánál valamilyen egyszerű, gyorsan felszívódó szénhidrátot, pl. szőlőcukrot.

Ha a tervezett fizikai tevékenység előtt mért vércukor 5 mmol/l érték alatt van, a mozgás előtt fogyasszon gyorsan felszívódó (gyümölcs)-és összetett szénhidrátot (pékáru).

A mozgás megkezdése előtt az inzulinnal kezelt cukorbeteg által mért vércukor értéknek 6-9 mmol/l legyen.

Ha az edzés előtt mért vércukor magasabb, mint 15 mmol/l érték, vagy 12,5 mmol/l felett van és a lehelet acetontartó, a cukorbeteg nem végezheti el a tervezett aktivitást.

Az inzulint a sporttevékenység előtt, a mozgásban résztvevő izmoktól minél távolabb, semleges helyre kell beadni, pl. a hasfal bőre alá.

A cukorbeteg lába ápolt legyen, cipője kényelmes, sima talpú. Az öltözet réteges, pamut ruházatból álljon.

dr. Macsári Judit

Forrás: Dr. Winkler Gábor, Dr. Baranyi Éva:
Gyakorlati diabetológia

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Szárnyaló gazdaság

Ezen az oldalon már több esetben találkozhatott az olvasó a galambbal, úgy mint kiállításról való tudósításban vagy Gyomaendrőd esetében, mint az autosex tyúkgalamb, mely a helyi és a megyei értéktárban is szerepel. A korábbi írásokban is szó esett a galamb gazdasági szerepéről. A vidéken élő embereknek fontos tápláléka volt a kis költséggel mezőre kijáró galamb. Szó esett már e lap hasábjain a szövetkezeti időkben jól működő háztáji, kisegítő gazdaságokról is, mely időkben szintén gazdasági szerepe volt ennek a sokak által kedvelt háziállatnak.

A hó elején örömmel vettük kézbe a helyi Hídfő étterembe szóló meghívót, melyen az állt, hogy indul a **Szárnyaló gazdaság Nemzeti Húsgalamb** program. A szervezők a z AGRO-WORLD EGYESÜLET (AWE), MAGYAR NEMZETI VIDÉKI HÁLÓZAT (MNVH) és a helyi galambász egyesület volt. Az általános tájékoztatóból megtudhatuk, hogy a program 2018. december 8-án lett meghirdetve és a feladatok végzésének élén Bárdos István miniszteri biztos áll. Természetesen már most sok szereplője van a programnak, mert kiemelt fontosságú és illeszkedik a vidéki élet jobbá tételéhez és az itt élők életminőségének javulásához. Egy komplex programról beszélünk, melynek elemei: a tenyésztés, felvásárlás, feldolgozás és piacra jutás. Több előadó emlékeztetett az 1990 előtti időkre, mikor az akkori Áfészek (Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet) szervezték ezt a munkát és 900-1000t/év húsgalamb értékesítés történt. A rendszerváltással sok minden összeomlott így most az alapoknál kell kezdeni. A program keretei már rendelkezésre állnak és a cél, hogy 5 éven belül 1000 t/év galamb kerüljön értékesítésre. Létre jöttek vagy bekapcsolódnak más szervezetek és időpont meghatározásokra is sor került. A tervek szerint két ütemben történne a program végrehajtása. Az első ütem 2018-2020, mikor két régióban Észak-Magyarországon (Nógrád, Heves, Borsod-Abauj-Zemplén megye) és Észak-Alföldön (Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár, Jász-Nagykun-Szolnok megye) majd 2020-23 között az ország többi területén is. Kérdések voltak, hogy miért így? Mire a válasz, hogy az uniós pályázatokhoz a régiós szervezetek illik, de rögtön adódik a kérdés, hogy Gyomaendrőd rögtön az elején, hogy jön ide. A helyi galambászokat sikereik alapján ismerik az országban és a város vezetése azon van, hogy a galamb a közmunka program része legyen. Jelenleg a program kezdetén vagyunk, de a célok időpontjai meghatározottak. Az első tenyészállatokat az AWE gyűrűjével ellátottan 2019. júniusban tervezik kihelyezni.

Hogy miért fontos a vidék számára ez a program arra több előadásból és felszólalásból szerezhettünk tudomást. A galambtenyésztés a vidéki élt része volt, erre az alapra építeni lehet. Ezen haszonállat tenyésztésén keresztül közelebb lehet vinni a fiatalokat az agrárpályához. Aki komolyabban foglalkozik vele annak a családi élelmiszerpótláson kívül jövedelmet vagy egész nagy állomány akár családi megélhetést biztosíthat. Sok szó esett a galamb élelmiszerben betöltött szerepéről, ehetik a betegek, várandós, kisgyermekes anyák, idősek és diétázók is.

Néhány gondolatot az előadók elmondásaiból. **Bárdos István** Miniszteri Megbízott, aki az MPGSZ elnöke rendkívül nyitottan beszélt a programról. A sportgalambászoknak is kisegítő ágazata

Szárnyaló gazdaság
Nemzeti Húsgalamb Program

Stratégiai tanácskozás
Gyomaendrőd, 2019. február 8.

lehetne a húsgalambtartás, bevételéből fedezhetnék költséges hobbijukat. Nyitottságot mutatott a fajtakérdésben is, hangsúlyozva ugyanakkor az egységes minőséget, mert a piac az egyöntetű tételre vevő. Az integráció formája a szövetkezet lehet, mert beszerezni és értékesíteni és egyéb dolgait is így tudják rendezni a termelők. Nagyon kiemelt, hogy gyűrűzött tenyészpárokat helyeznek ki ezáltal lehetőséget teremtve a visszakövetésre.

Dr. Schindler István állatorvos, galambspecialista kiemelte az egységes állomány fontosságát, ami azonos méretű egyedeket is jelent. Szólt a galambok betegségeinek esetleges humán vonzatról, valamint elmondta, hogy korábban 24 állatorvost képeztek ki speciálisan a galambra, aki a program indulásához elegendően vannak. A MNVH részéről **Dr. Barancsi Ágnes** Mezőtúrról érkezett, aki a vidékfejlesztési program idejéről adott tájékoztatást. Nagyon átfogó és a teljes programra kiterjedő előadást tartott **Kis Zoltán** agrárszaktanácsadó. Gondolataiból kettő ragadott meg igazán. A „rés piac”, mely egy lehetőség, amit ki kell használni. A másik gondolat, ami igen fontos a „hozzáadott érték”. Példaként felhozta a pulykát, melyről korábban nem gondoltuk, hogy sok változatban, konyhakészen kerül az asztalunkra és percek alatt elkészíthető az étel. Fontosnak tartotta, hogy nem csak a csupasz tisztított galambot kell eladni, mikor a konyhakész érhet 3000-4000Ft/ kg-t is. Kiemelte az integráció fontosságát és megnevezte a fajtát. Jelenleg az Amerikából származó, majd a francia és olasz tartóknál eredményeket produkáló Hubbel galamb értékmérő a legmegfelelőbbek az intenzív húsgalambtartáshoz. Az állomány nagyság modelljét is felvázolta. 10-20 pár a családi szükségletre elegendő, 50-60 pár őstermelők, egyházi és civil szervezetek, kis piacra termeléssel, 200-500 pár már árutermelő, jövedelem kiegészítő lehetőséggel. A tenyésztőtelep nagysága 1000 pár, ebből 2-3 szükséges az országban. Az agrárszakértő fontosnak tartotta elmondani, hogy a közfoglalkoztatásban nagy szerepe lehet ennek az ágazatnak, de itt is fontos a stabilitás. Az árutermelésre berendezkedő személy vagy család 5-6 évre tervezzen, mert előbb nem célszerű abbahagyni, nagyjából ennyi idő alatt térülhetnek meg a befektetések és lehet elfogadható évi eredményt produkálni. A közmunka programnál figyelembe kell venni, hogy ha a munkaerőpiacra helyet kap a dolgozó a képzettsége kárba vesztet és lehet új személyt keresni.

Hallhattunk még **Horváth Sándor** előadásában a galamb és a környezetvédelem, egészségvédelem összefüggéseiről. **Bankó Mihály** a felvásárlás és értékesítés terén szerzett tapasztalatait mondta el. **Dr. Horváth Ágnes** az Agro-World Egyesület elnöke, aki végig a fórum háziasszonya volt a húsgalamb program szervezeti háttéréről beszélt. Nagyon látszott a gyomaendrődi és környékbeli galambászok részéről az érdeklődés, amit a sok szakmai kérdés és hozzászólás igazolt.

Be tudunk-e törni tehát erre a rés piacra? Adjunk rá választ, hogy igen.

Gyomaendrőd, 2019. 02. 27.

Várfi András
agrármérnök

Ízes Ízek

Március

Gombaleves

A megtisztított, karikákra vágott kis gombákat zsiradékon apróra vágott hagymával párolunk. Hozzáadunk egy húisleves kockát, vizet, sóval borssal szükség szerint ízesítjük. Beleszaggatunk csipetkét, majd amikor megfőtt, levesszük a tűzről és tejfölös habarást adunk hozzá. A habarással felrottyantjuk. Petrezselemzölddel megszórva tálaljuk.

Seidl Ambrus

ORSZÁGOS DIÁKSZÍNHÁZSÓ TALÁLKOZÓ GYOMAENDRÖDÖN

Április közepén kerül megrendezésre az Országos Diákszínjátszó Találkozó városunkban. 30. alkalommal. Országos, kétlépcsős fesztiválrendszer, melynek fővédnöke Vidnyánszky Attila, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színházi rendező. A fesztiválrendszer első lépcsőjét továbbra is a regionális találkozók képezik, melyre 125 előadás nevezett, több mint 1350 diák részvételével. A regionális találkozók legjobbjai kerülnek a pécsi Országos Diákszínházi Fesztiválra, ahonnan a gyomaendrődi Országos Diákszínjátszó Találkozóra meghívás alapján kerülnek be a kiemelkedő közösségi alkotások. A fesztiválrendszer szervezői Tóth Zoltán Országos Diákszínjátszó Egyesület elnöke, Balla Richie, az Országos Diákszínjátszó Találkozó művészeti vezetője és Zuti Krisztián az Országos Diákszínházi Fesztivál művészeti vezetője elmondták, hogy az idei évben Keszthely és Gyomaendrőd városok versengtek a találkozó helyszínéért. A szakmai csoport Gyomaendrőd mellett döntött, ahová 20 alkotást várnak, közel 400 diákkal. A találkozón az alkotások szakmai értékelése mellett neves szakemberek tréningeket, foglalkozásokat tartanak a fiataloknak, nem titkolt szándékkal, hogy a színházi szakemberek utánpótlásáról gondoskodjanak. A fesztivál másik fontos küldetése, hogy kinevelje a színházba járók következő generációját, a színházkedvelő és értő fiatalokat.

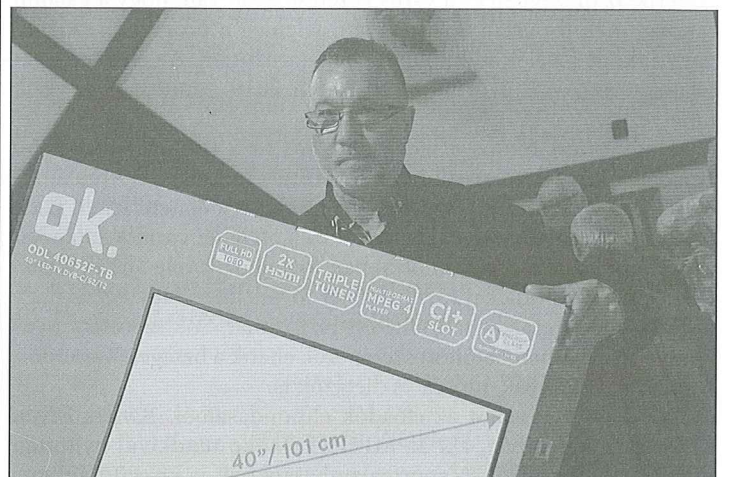
Toldi Balázs Gyomaendrőd város polgármestere a kezdetektől támogatja, hogy helyet biztosítsunk a találkozóknak, hiszen ez több szempontból is jelentős esemény városunknak. A találkozó bázishelyszíne a település egyik méltán híres szülöttéről, a Nemzet Színésze címmel kitüntetett Kállai Ferencről elnevezett Kulturális Központ. A színházi események mellett az ide látogató fiatalok, az őket kísérő pedagógusok, a fesztivál szakemberei városunk természeti kincseit, turisztikai látványosságait is megismerik.

Weigertné Gubucz Edit
Kállai Ferenc Kulturális Központ
megbízott vezetője

18. Sváb batyus bál

Gyomaendrőd Város Német Önkormányzata ez év február 9-én tartotta szokásos sváb batyus bálját, amit 18. alkalommal rendeztünk meg. A rendezvényen fellépett a Soroksári Német Nemzetiségi Tánc Egyesület. A zenét a vémei Baranya Sramli zenekar szolgáltatta, a velük való együttműködés is 18 éves múltra tekint vissza. A bál a Széchenyi 2020 pályázat, a német nemzetiségi önkormányzat támogatásával jött létre. Köszönjük vendégeinknek a sok tombola felajánlást, a jó hangulatot, amely hajnalig kitartott. Bízunk benne, hogy akik ellátogattak hozzánk jól szórakoztak az est folyamán.

Hack Mária elnök
képek: Etelka Rose

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, ők szívémben élnek;
Hába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

GYEBNÁR JÁNOSNÉ szül.: TÍMÁR ILONA, volt gyomaendrői lakos, életének 87. évében, 2019. február 15-én egyházunk szentségeivel megerősítve visszaadta lelkét teremtőjének.

HANYECZ LÁSZLÓ, volt gyomaendrői lakos, 2019. február 27-én életének 52. évében egyházunk szentségeivel megerősítve visszaadta lelkét teremtőjének.

PIUKOVICS SÁNDOR, volt gyomaendrői lakos, 2019. február 17-én életének 54. évében megtért Égi Atyjához.

RAFAEL KÁROLY (Bütyök), volt gyomaendrői lakos, 2019. február 26-án életének 61. évében az Égi Hazába költözött.

SÓCZÓ JÓZSEF volt hunyai lakos, 102. évében az Égi Hazába költözött. Temetése 2019. február 15-én volt a Miskolci Avasi temetőben. Gyászolja: családja és a rokonsága.

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BAKTAI GÉZA BÉLA, volt gyomaendrői lakos, 2019. február 19-én életének 51 évében az Égi Hazába költözött.

DÁVID VINCÉNÉ GUBUCZ ESZTER MARGIT, volt gyomaendrői lakos életének 81. évében 2019. február 10-én az Égi Hazába költözött.

VARJÚ LAJOSNÉ KMELLÁR GIZELLA 2019. február 10-én életének 83. évében megtért Égi Urához. Temetése március 1-én volt a hunyai temetőben.

***

KOVÁCS ZOLTÁN endrői születésű, volt tatabányai lakos halálának 1. éves évfordulójára emlékezünk. Felesége és gyermekei.

Békesség haló poraikon, fogadja be őket az Úr az Ő országába. Az Örök Világosság ragyogjon felettük!

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermek-parcellájának szabad részein és a Központi temető köztető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebani@gmail.com e-mail címen.

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
  - gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
  - csövek, szerelvények.
  - hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
  - Led TV-k, porszívók
  - háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
  - szegek, csavarok, zárok, lakatok,
  - fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
  - ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FŰSTCSÜVEK kedvező áron!
  - kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!
- GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitelletőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehoczkiné Tímár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrői u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Technikai munkatárs: Bukva Csilla *

Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten a hónap 15. napján *

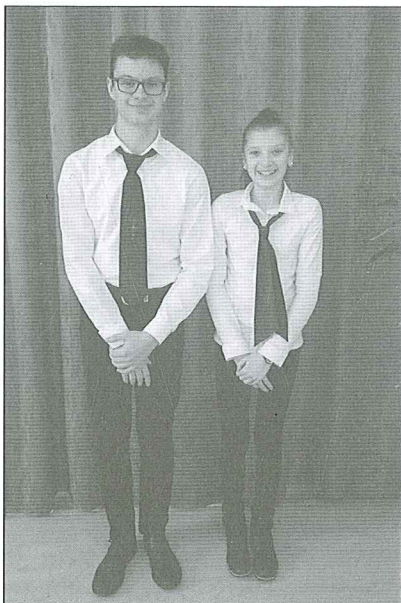
* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. *
<http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

„Szép Magyar Beszéd” verseny megyei forduló

2019. február 8-án rendezték Békéscsabán a Békés Megyei Könyvtárban a Kazinczyról elnevezett „Szép Magyar Beszéd” verseny megyei fordulóját. Iskolánkat a 7-8. osztályosok korcsoportjában Hugyik Zoltán 8. b osztályos tanuló képviselte, aki második helyezést ért el. Az 5-6. évfolyamosoknál Horváth Luca 6. c osztályos tanuló második helyezett lett. Felkészítő tanáraik: Hunya Jolán és Tóthné Kele Ágnes.

Bálint-Valentin Napi Kavalkád a kis – és nagy diákoknál

A Bálint-Valentin Napi Programsorozat továbbra is a kisdíákok egyik legnépszerűbb hagyományai közé tartozik. A kisdíákoknál ebben a tanévben 4 pár díákgazgató és helyettese kampányolt három napon keresztül, akik ötletes szórólapon, plakátokon és izgalmas fórumokon népszerűsítették programjaikat. Az osztályközösségek szavazatai alapján a kisdíákok díákgazgatója Balázs Bence 3. a, díákgazgató helyettese Izsó Zorka 3. a osztályos tanulók lettek. A kisdíákok farsangi és Bálint-napi népszokásokat tanulmányoztak; farsangi dalokat, rigmusokat, télúzó mondókákat tanultak és valamennyi osztályközösség elkészítette jelmezüket az Alakoskodó felvonulásra. A Bálint napot számukra is színes előzetes programok tarkították:

- Megrendezték a III. Bálint Napi Szimultán Sakk délutánt, ahol Vitéz Sinka Brigitta, 91 éves sakkmeisterrel játszhattak a gyerekek és felnőttek.

- Sportos délután keretében a birkózó bemutató után kiütőben és Mozgáskotta játékban próbálhatták ki magukat.

- Az Eszes délutánon tanulóink sokféle rejtvényfejtési technikát sajátíthattak el.

- A Társas délután pedig jó lehetőséget nyújtott, hogy a „Kisbálintosok” minél több játéklehetőséggel ismerkedjenek meg.

Február 14-én reggel mi is csatlakoztunk a nagydíákokhoz. A díákezetők hatalomátvétele, a Kiszéégetés és a farsangi felvonulás után a kisdíákok farsangi és Bálint napi hagyományokat feldolgozó rendhagyó órákon vehettek részt. A Bálint Napi Kavalkádot délután a Napsugár Bábszínház: Ormányos Hüntyüállér című bábjátéka zárta, amire Gyomaendrőd nagycsoportos óvodásai is meghívást kaptak.

A „Kisbálintos” díákok és pedagógusok köszönetet mondanak a szülők, a Gyermekekért Alapítvány, a Szülői Munkaközösség, valamint az iskola Díáksport egyesületének támogató segítségéért.

Az idei Bálint-Valentin Napi Kavalkádunk már a 16. ilyen rendezvény volt a nagy díákok életében, melyet a Díákönkormányzat rendezett meg. Az események középpontjában a játék öröme állt, így jelmondatként Aranyosi Ervin szavait választottuk: „Az élet játék, játszom hát!” Hagyományainkat ápolva most is különböző előzetes feladatokat kaptak tanítványaink. Minden közösség a jelmondatunk és a farsang hangulatához illesztette osztályterme dekorációját, és lelkesen próbálta az osztályprodukcióját. A 7-8. osztályosok díákgazgató-választásra készülhettek, a vállalkozó kedvűek süteményeket készíthettek és árulhatták két délelőttön.

Sportos délutánjainkon dekázhattak, célba dobhattak és rúghattak a legtechnikásabb díákok, valamint kosárra is dobhattak ez új elemként jelent meg a kavalkádban.

Ebben az évben csak egy bátor páros indult a díákezető-választáson, viszont az egész felső tagozat egyöntetűen támogatta őket. A megválasztott díákezetők Hugyik Zoltán (8.b) és Kiss Adrián (8.c) lettek.

Február 14-e reggelén mindenki felöltötte magára télúzó maskaráját, s elindult az alakoskodó felvonulásra. Díákezetőink a Járási Hivatal előtt átadták a „KISBÁLINTOS” díákok okoskodásait a város, a járás és a tankerület vezetőinek, valamint ezen intézmények megválasztott díákezetőinek is. A nap csúcspontja természetesen a Kállai Ferenc Kulturális Központban előadott osztályprodukciók voltak. Magas színvonalú előadásokat láthatunk, melyek a díákok, osztályfőnökök kreativitását és sokszínűségét tükrözték. Az utolsó „fellépők” a díákezetők kérésére a felsős pedagógusok voltak, akik apácának öltözve adtak elő egy zenés-táncos koreográfiát a nézőközönség nagy-nagy öröme és meglepedésére. Nagyon hangulatos napokat hagytunk magunk mögött, s lélekben már készülünk a következő Bálint-Valentin Napi Kavalkádra.

Barangolás Az Értékeink Körül...

A Békés Megyei Értéktár - Barangolás Az Értékeink Körül c. vetélkedő Gyomaendrőd járási díákjainak döntője 2019. 02. 22.-én került megrendezésre, a Körös Látogatóközpontban. Négyen versenyeztünk az iskolánkból Beinschróth Bogi, Kakati Lili, Medve Dorka, és én (Molnár Nóri). Mind a négyen a 6. a osztály tanulói vagyunk. A versenyen voltak elméleti feladatok, amikhez a kijelölt tananyagot kellett megtanulnunk, de voltak szép számmal kreatív feladványok is. Ezek nagyon jól sikerültek. Miután minden ötletgazdag tennivalónkat megcsináltuk, izgatottan vártuk az eredményt. Elkészültek a csapatfotóink is a várakozás -számunkra - hosszú ideje alatt. Az eredményhirdetés nem várt fordulatot vett: holtverseny alakult ki, párbajoznunk kellett egy ötödikes osztály csapatával. Körülírásal kellett hungarikumokról beszélni, a csapattársaknak pedig ki kellett találni miről is van szó. A mi gárdánk nyolc és fél pontot szerzett - ez négygyel volt több a többiek eredményétől. Nagyon izgultunk, amíg a másik csapat játszott, hiszen mi már akkor tudtuk mennyi lett az összpontszámunk. Mikor végig pörgettünk magunkban egy gyors fejszámolást, nagyon megörültünk, ugyanis rájöttünk, hogy mi nyertük meg a járási fordulót. Még nem bíztuk el magunkat, tudtuk, hogy a szervezők bármikor bevethetnek egy fordulót. Szerencsére ez elmaradt, úgyhogy mi lettünk győztesek. Kaptunk oklevelet, könyveket és egy hatalmas tortát, amin az Értéktár logója szerepelt. Zsuzsa néni kapott még egy csomagot, amibe beleszámolást, nagyon megörültünk, és egy lapot, amelyből kiderült, hogy mikor és hol tartják a megyei döntőt. Kaptunk magától, a látogatóközponttól is egy ajándékcsomagot, tele finomságokkal. Végül boldogan jöttünk el a helyszínről. A csapatunk - köszönetet mond Zsuzsa néninek - aki felkészített minket, Marcsika néninek - az igazgatónőnknek, Jutka néninek - az osztályfőnökünknek, minden olyan tanárnak, aki segít nekünk, a szüleinknek, a barátainknak, az osztálytársainknak, és mindenkinek, aki nyomon követte a felkészülésünket és őszintén örült a győzelmünknek.

Reméljük a megyei döntőről is ilyen örömteli beszámolót írhatunk!

A Gyomaendrődi Járási Hivatal előadása

Február 25-én az 5. évfolyamos tanulóknak Dr. Smíri Sándor a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezető helyettese és Sebestyenné Dr. Kruchió Ilona fogyasztóvédelmi szakügyintéző felügyelő tartott érdekes és hasznos információkat tartalmazó előadást a személyazonosító igazolvány és a fogyasztóvédelem fontosságáról.

Képek: lásd a 20. oldalon

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A RaM Colosseumban voltunk

A tavalyi tanévhez hasonlóan idén is ellátogattunk a budapesti RaM Colosseumba.

Ebben az évben az énekkarosok kapták ezt a lehetőséget jutalomként, az évek óta tartó színvonalas munkájukért. A 48 felsős diák a „Nostradamus - Világok Vándora” című előadást tekintette meg. A varázslatos utazást az ExperiDance táncszínház csapata keltette életre. A teljesen sajátos történetet rendkívüli látványelemekkel, különleges díszlettel tették egyedivé. A produkcióban a gyönyörű dallamok, zenék és a látványos táncok mellett prózai jelenetek és akrobatikus műsorszámok is meglevenedtek. Csodálatos, érdekes és igazán különleges élménnyel gazdagodtak tanulóink és az utazást szervező pedagógusaink.

Különleges élmények pályázati forrásból

Gyomaendrőd Város Önkormányzata sikeresen pályázott az EFOP-3.3.2-16-2016-00125 azonosítószámú „Tanórán kívüli kulturális foglalkozások támogatása Gyomaendrődön a köznevelés eredményességéért” című projekt megvalósítására.

Ennek a pályázatnak a keretében tanulóinknak közelebről megismerhetik a színházak varázslatos világát. Szakkörön díszleteket, jelmezeket készítenek, más szempontból is megismerik Rózsahegyi Kálmán munkásságát, és a programban részt vevő tanulók rendszeresen járnak színházba.

Kiemelkedő sport eredmények

2019. január 23-án rendezték a FODISZ Országos Asztalitenisz Diákolimpiát Tatán. A versenyen Szlovák Alexa harmadik, Katona Vivien pedig kilencedik lett. Mindkettőjük kiemelkedő eredményéhez gratulálunk, és további sikereket kívánunk! Felkészítőjük Nagy Sándor

Utazó Iskola program-pénzügyi ismeretek

A Pénziránytű-BankVelem Program a Pénziránytű Alapítvány szakmai támogatásával működik. A program célja, hogy a PontBank funkcióin keresztül tovább mélyíthessék a diákok pénzügyi ismereteit és a hétköznapokban is jobban eligazodjanak a pénz világában. A Pénziránytű Alapítványt a Magyar Bankszövetség, a Magyar Nemzeti Bank és a Diákhitel Központ hívta életre 2008-ban a pénzügyi kultúra fejlesztésére. A program előadói ellátogattak iskolánkba, hogy játékos módon erősítsék a diákok pénzügyi ismereteit. Ezt nevezzük Utazó Iskola Programnak. Tematikus és korosztály specifikus foglalkozásokat tartottak. Digitális és hagyományos játszóházi kereteken belül történt a pénzügyi

tudatosságra való ösztönzés. A nap végén hasznos játékokat, ajándékokat kaptak az iskola tanulói.

Itt a farsang, áll a bál...

Február 19-én maskarába öltöztek az alsó tagozatos gyerekek iskolánkban. A jó hangulatú, vidám délutánon a közös jelmezbemutató után osztályonként folytatódott a farsangi mulatság. A buli közben jó étvággyal fogyasztották a gyerekek a szalagos fánkot és egyéb finomságot, amit a szülők biztosítottak számukra. Támogatásukat ez úton is köszönjük. Erre a rendezvényünkre szeretettel hívtuk és fogadtuk az iskolába készülő nagycsoportos gyerekeket, akik közös játék közben ismerkedhettek a tanító nénikkel, gyerekekkel és az iskolával. Őket a szépen felújított ebédlőben láttunk vendégül.

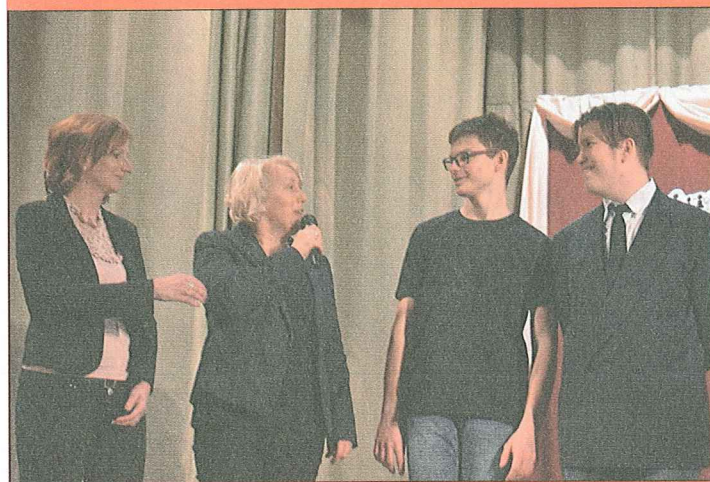

Láttuk Az igazmondó juhászt

Február 20-án néztük meg a Békéscsabai Jókai Színház bérletes előadásorozat utolsó darabját, Szarka Gyula – Zalán Tibor: Az igazmondó juhász és az aranyszörű bárány zenés mesejátékának ősbemutatóját Karczag Ferenc rendezésében. Mátyás király és a mesebeli szomszéd Burkus király története már ismerős volt a gyerekeknek, mégis a sok humorral, szép jelmezekkel, díszlettel, zenés, énekes résszel tarkított előadás nagy élményt nyújtott számukra. Külön öröm volt a városi versmondó verseny résztvevőinek, hogy viszontláthatták Burkus király személyében a legszakavatottabb zsűritagot, Mészáros Mihályt.

Bálint-nap a Kis Bálint Iskolában

Barangolás Az Értékeink Körül...

Március 15.

**MEGEMLÉKEZŐ ÜNNEPSÉG
ÉS A MEGÚJULT HŐSÖK TERE AVATÓJA**

2019. MÁRCIUS 15. GYOMAENDRÓD, HŐSÖK TERE

9.00 Ünnepi Szentmise a Szent Imre Katolikus Templomban,
misét celebrál Czank Gábor plébános

10.00 TÉRAVATÓ
Ünnepi köszöntőt mond
Toldi Balázs
Gyomaendrőd Város polgármestere
Beszédet mond:
Várfi András
a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése alelnöke

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS
Beszédet mond:
Dankó Béla országgyűlési képviselő
Dr. Rákóczi Attila
a Békés Megyei Kormányhivatal főigazgatója
Ünnepi műsort ad a Cervinus Teatrum
Koszorúzás
Emléktáblát avat az Endrődiek Baráti Köre

Ünnepi különjárat indul a Vasútállomásról 9.20 órakor (Szabadság tér -
Hősök tere), mely az ünnepség végén vissza irányba közlekedik

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kályhák, kandallók, üstházak, zom. üstök
- Kályhacsövek, szeneskannák
- Műanyagbordák, kannák, műa. rekeszek
- Befőttes üvegek, üvegtető
- Őszi virághagymák (tulipánok, jácintok, stb.)
- Virágcserepek, virágföldek, tápanyagok
- Növényvédőszeresek, őszi lemosószeresek
- Rágcsálóirtók, csapdák, ragasztók
- Fejszék, balták, fűrészek
- Kéziszerszámok, szegek, csavarok
- Láncfűrészek, fűrók, sarokcsiszolók
- Munkavédelmi bakancsok, kesztyűk, ruhák, gumicsizmák
- Mécsesek, gyertyák
- Festékek, hígítók, ecsetek, stb.
- Kutyá, macska eledel, nyakörvek, pórázok
- Takarófoliák, agroszövet

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ